ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

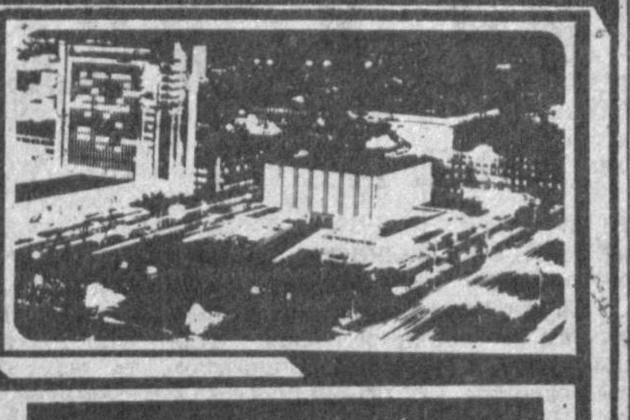

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 41 (8. 470) ◆ 1994 йил 6 апрель, чоршанба ◆ Сотувда эркин нархда

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Кеча мамлакатимиз президенти Ислом Каримов Корея ҳамда Жанубий Африка республикаларининг фавқулодда ва мухтор элчиларидан ишонч ёрлиқларини қабул қилди.

5 апрель куни мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Корея Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Се Гён И жанобларини қабул қилди.

Элчи Корея Республикаси Президенти Ким Ен Самнинг қизғин саломини етказар экан, икки давлат ўртасидаги ҳамкорлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш йўлида бор куч-ғайратини сафарбар этишни таъкидлади.

— Корея жуда қисқа муддатда юксак тараққиётга эришган мамлакатдир, — деди Ислом Каримов. — Бу корейс халқининг билими, ҳалол меҳнати самарасидир. Биз Кореянинг «ДЭУ», «Самсунг» сингари бир неча йирик компаниялари билан ҳамкорлик қиляпмиз. Ўйлайманки, бу дўстона алоқалар янада кенгаяди.

* * *

Шу куни Ислом Каримов Жанубий Африка республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Корнелиус Франсуа Якобсни қабул қилди.

Элчи Жанубий Африка Республикаси Президенти Фредерик Де Клеркнинг самимий саломини етказди. Ҳар икки мамлакатда амалга оширилаётган иқтисодий ва демократикислоҳотлар ўзаро ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришга хизмат қилишини таъкидлади.

Ўзбекистон раҳбари Президент Фредерик Де Клерк ва Жанубий Африка Миллий Конгресси раҳбари Нельсон Мандела тинчлик йўлидаги хизматлари учун Нобель мукофоти билан тақдирланганини эслатиб, уларга ўз номидан қизғин салом етказишни сўради.

Ишонч ёрлиқларини топшириш маросимида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов иштирок этди.

(ЎЗА).

КОРЕЯ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ СЕ ГЁН И

1940 йил 2 декабрда туғилган. 1966 йил февраль ойида Сеул миллий университетининг фалсафа бўлимини тугатган.

1965 йил — Ташқи ишлар вазирлигига ишга кирди

1969 йил — Корея Республикасининг Тайбэйдаги элчихонасида учинчи котиб

1976 йил — Корея Республикасининг Қувайтдаги элчихонасида биринчи котиб

1980 йил — Ташқи ишлар вазирлиги консуллик, халқаро ва дипломатик вакиллар бюроси консуллик бўлими бошлиғи

1981 йил — Корея Республикасининг Лос-Анжелесдаги бош консулхонасида консул, АҚШ

1984 йил — Ташқи ишлар вазирлиги ташқи ишлар ва ҳавфсизлик институтида тадқиқотчи

1985 йил — Корея Республикасининг Бангладешдаги элчихонасида маслаҳатчи

1988 йил — Корея Республикасининг Гонолулудаги бош консулхонасида консул, АҚШ

1991 йил — Корея Республикасининг Пекиндаги элчихонасида маслаҳатчи, Хитой Халқ Респбуликаси

1993 йил — миллий мудофаа институтида тадқиқотчи, Сеул.

Оилавий аҳволи: уйланган, икки қизи, бир ўғли бор.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг матбуот шўъбаси.

ЖАНУБИЙ АФРИКА РЕСПУБЛИКАСИНИНГ УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ ЖАНОБ КОРНЕЛИУС ФРАНСУА ЯКОБС

Жаноб Корнелиус Франсуа Якобс 1940 йил 17 июлда Оранж Фри штатидаги Бультфонтейн шаҳрида туғилган. Оранж Фри штати университетини тугатган. Адлия бакалаври даражасига эга.

1968 йил Ташқи ишлар департаментига қабул қилинган

1969—1972 йиллар — Вашингтондаги элчихонада ходим, АҚШ

1972—1974 йиллар — Ташқи ишлар департаментида ходим, Претория

1974—1978 йиллар — Солсберидаги элчихонада ходим, Родезия (Зимбабве)

1978—1980 йиллар — Ташқи ишлар департаментида ходим, Претория

1980—1983 йиллар — Тайбэйдаги элчихонада ходим

1983—1986 йиллар — Гонгконгда бош консул

1986—1989 йиллар — Ташқи ишлар департаментида ходим, Претория

1989—1990 йиллар — Бангкокдаги махсус вакил, Таиланд

1991—1993 йиллар — Истанбулдаги бош консул, Туркия

1993 йил мартидан — Анқарада элчи, Туркия.

Уйланган, тўрт фарзанди бор.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг матбуот шўъбаси.

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ ҚУРУЛТОЙИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА!

Азиз йигит-қизлар!

Мустақил Ватанимиз ёш авлодининг вакиллари!

Сизларни Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг навбатдаги қурултойи очилиши билан табриклайман!

Ушбу анжуман уйғониш ва ёшариш фаслида ўтаётгани теран рамзий маънога эга. Айни шу кунларда мамлакатимиз халқи истиқлол йўлининг муҳим босқичига дадил қадам қўймоқда. Жаҳон тажрибасида синовдан ўтган бозор муносабатларини қарор топтиришга астойдил киришдик. Тараққиётга тўсиқ бўлаётган ғовлар олиб ташланмоқда.

Буюк аждодларимизнинг анъаналарига садоқатли ёшлар ҳукуматимизнинг ислоҳотчилик тадбирларида ташаббус кўрсатиб фаол иштирок этаётганлари ҳаммамиз учун қувончли. Биз меҳнатсевар, илму маърифатга чанқоқ, ўз халқига содиқ, иймонли ва иродали ёшларимиз билан фахрланамиз.

Ёшлар ҳаракатида эски қолипдаги дабдабабозлик, қуруқ шиорлар ва даъватлар барҳам топгани, улар ўрнига аниқ мақсадлар, жаҳон мезонларига мос илмий ва амалий малака эгаллашга интилиш кун сайин кучайиб бораётгани биз учун муҳимдир. Айни пайтда Ёшлар Иттифоқи йигит-қизларни иқтисодий муаммоларни дадил ечишга йўналтириш билан бир пайтда уларни донишманд халқимизнинг асрий анъаналарини эъзозлаш, Ватанга чексиз муҳаббат ва садоқат, ота-оналарга ҳурмат, оилага масъулият руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор бериши зарур деб ўйлайман.

Азиз укалар, сингиллар!

Ўғил ва қизларим!

Сизларга жонажон Ўзбекистонимиз мустақилликка эришиб, янги жамият қуриш давридек масъулиятли замонда яшаш насиб этди. Истиқлолдек улуғ неъматнинг қадрига етиш, уни мустаҳкамлаш, авлоддан-авлодга авайлаб етказиш масъулияти зиммангизга тушмоқда. Ишонаманки, бу муқаддас вазифани ҳалол ва астойдил адо этасизлар.

Қурултой ишига муваффақият, сизларга эса соғ-омонлик, ишда ва ўқишда ғайрат-шижоат, шахсий ҳаётингизда бахт-иқбол тилайман.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1994 йил 5 апрель.

ЁШЛАР — ВАТАНИМИЗНИНГ КЕЛАЖАГИ

5 апрель куни Тошкентда Ўзбекистон Ёшлар иттифоқининг XXVI қурултойи бўлди.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов қурултой қатнашчилари номига табрикнома йўллади, уни республика Президентининг Давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов анжуманда ўқиб берди. Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи марказий қўмитасининг биринчи котиби А. Тешабоев ёшларга кўрсатаётган ғамхўрлиги учун давлатимиз бошлиғига делегатлар номидан миннатдорлик билдирди.

Сўнгра ҳисобот маърузаси қилган А. Тешабоев жамиятимизда юз бераётган ўзгаришлар Ёшлар иттифоқи фаолиятида ҳам акс этганини таъкидлади. Ёшлар иттифоқи ўз сафида миллионлаб йигит-қизларни бирлаштирган носиёсий ташкилот бўлиб, республика ёшларини давлатимизнинг асосий мафкурасига айланган мустақиллик концепциясини амалга оширишга сафарбар этишдан, ҳаётда тўғри йўлни танлаб олишда ёшларга ёрдам беришда, уларнинг ижодий ва амалий имкониятларини рўёбга чиқариш ҳамда уларнинг фуқаролик ва ижтимоий ҳуқуқларини ҳимоя қилишдан иборатдир.

Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи марказий назорат комиссияси иши тўғрисида комиссия раисининг ўринбосари Б. Қаюмов ҳисобот берди. Мандат комиссиясининг раиси С. Очиловнинг маърузаси тингланди.

Ёшлар иттифоқи низоми ва дастурига тузатишлар ва қўшимчалар қурултой делегатлари муҳокамасига қўйилди. Сўзга чиққан нотиқлар бу ҳужжатлар давр руҳига мослигини, жамиятимиз учун янги даврда ёшлар ташкилоти фаолиятининг асосий қоидалари шу ҳужжатларда акс этганини таъкидладилар.

Ёшлар иттифоқи низоми ва дастурига тузатишлар ҳамда қўшимчалар қабул қилинди. Делегатлар республика Болалар—ўсмирлар иттифоқининг Ёшлар иттифоқи тузилмасига қўшилиши тўғрисидаги таклифни маъқулладилар.

Қурултой делегатлари А. Тешабоевни Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи Марказий Қўмитасининг биринчи котиби этиб сайладилар.

Қурултойда Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов нутқ сўзлади.

Қурултой ишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев, Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси У. Аширбеков, Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг раиси Ҳ. Жамолов иштирок этдилар.

(ЎзА мухбири).

«МУШТУМ» ЖУРНАЛИ ЖАМОАСИГА

Азиз дўстлар!

Сизни, журнал фаоллари ва фахрийларини, барча муаллифлари ҳамда ўқувчиларини республикамизнинг севимли нашрларидан бири — «Муштум» журнали ташкил этилганига 70 йил тўлиши муносабати билан самимий табриклайман.

«Муштум» журналининг ўзига хос хайрли, ибратли анъаналари бор. Унинг қошида адабиётимизнинг кўплаб етук намояндалари ўз қаламларини чарҳлаб, катта ижод майдонига кирганлар. Халқимизнинг тўкис турмуши, ҳалол дастурхонига соя солувчи, кўз олайтирувчи иллат ва унсурларга қарши муштумчилар ҳар доим муросасиз курашиб келди. Айни вақтда қатағон йиллари мафкураси муштумчилар бошига ҳам кўплаб синовлар, мушкулликларни ёғдиргандир.

Бугун Ўзбекистон ўзининг собит ва равшан йўлини белгилаб олди, фидойи, меҳнаткаш халқимиз, маънавий камолот сари юксалаётган жамиятимиз қийинчиликларни бирма-бир сабот билан енгиб ўтмоқда, жаҳон кўз ўнгида ўзлигини намоён этмоқда. Аммо, бизнинг тинч-тотув ҳаётимизни, ютуқларимизни кўра олмаётган, кишиларимизни чалғитишга уринаётган ғаразли, ҳасадгўй кимсалар ҳам оз эмас. Ушбу масъулиятли даврда «Муштум» ижодкорлари ҳақ таоло инъом этган истеъдод салоҳиятини, ўз билим ва тажрибаларини эл-юрт хизматига, иймон ва адолат ҳимоясига янада кучлироқ йўналтиришларига ишончим комил.

Азиз биродарларим! Сизларни яна бир бор муборакбод этиб, барчангизга улкан бахт-саодат ва ижодий зафарлар тилайман.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1994 йил 30 март.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

«МУШТУМ» ЖУРНАЛИНИНГ АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Журналистика ва матбаа соҳаларидаги кўп йиллик самарали хизматлари ҳамда жамоат турмушида фаол иштирок этаётганлари учун қуйидагиларга Ўзбекистон Республикасининг Фахрий унвони берилсин:

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ»

Жўрабоев Адҳамжон — «Муштум» журналининг тартибловчи муҳаррири.

Отаев Қуронбой — «Муштум» журналининг Хоразм вилоятидаги ҳажвий ижодий уюшмаси раиси, ҳажвчи рассом

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН:

Жумагулов Сафарбой Орипбоевич — «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босма цехининг ишчиси.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1994 йил 31 март.

* * *

КЕЧА Тошкентда «Муштум» журналининг 70 йиллигига бағишланган тантаналар бўлиб ўтди. Кундуз куни халқимиз удумига кўра «Муштум» тоғадастурхон ёзиб элга ош берди. Пешиндан кейин эса «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни клубига «Муштум» журналининг фахрийлари, унинг муштарийлари, журналнинг 70 йиллик тўйи муносабати билан Тошкентга узоқ-яқиндан ташриф буюрган қадрли меҳмонлар тўпландилар. «Муштум» журналида қатнашувчи мусаввирларнинг кўргазмаси очилгандан сўнг бу ерда журнал тўйига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Муштум» журнали жамоасига йўллаган табрикномасини Президентнинг давлат маслаҳатчиси Хайрулла Жўраев ўқиб эшиттирди ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига биноан тақдирланган «Муштум» журналининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан бир гуруҳига давлатимиз мукофотларини топширди.

Журнал тўйи муносабати билан ушбу тантанада қатнашган республикамизда чоп этиладиган газета ва журналларнинг, ҳокимликлар ва бошқа ижодий ташкилотларнинг табрикномалари ва эсдалик совғалари ҳам журнал жамоасига топширилди.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида ўз касбининг усталари бўлган аёллар кўплаб ишлашади. Улар томонидан тикилаётган буюмлар ўзининг нафис ва кўркамлиги билан ажралиб туради. Корхона маҳсулотларининг харидоргир бўлишида моҳир тикувчилар Дилором Эрматова ва Дилбар Рўзиқуловаларининг ҳам муносиб улушлари бор. Улар тиккан буюмлар ҳамиша ўзининг сифатлилиги билан ажралиб туради.

Козим Улмасов олган сурат.

ЎЗБЕК МАШИНАЛАРИ АРГЕНТИНАДА

ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчи-хизматчилари кейинги вақтда тадбиркорлик билан иш юритиб, ихтирочилик борасида талайгина ишларни амалга оширишмоқда. Масалан корхонада яқинда яратилган ихчамлаштирилган пахта териш машиналарига ҳатто хорижлик ишбилармонлар ҳам қизиқиш билан қарашмоқда. Шу боис корхонада ҳозир Аргентинада мана шу турдаги 50 дан зиёд пахта териш машинаси синовдан ўтказилмоқда. Синов натижаларини билиш ҳамда ютуқ ва камчиликларни аниқлаш мақсадида «Тошқишлоқмаш» корхонасининг бош раҳбари Владимир Карлов ва бир нечта мутахассислар куни-кеча Аргентинага жўнаб кетишди.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов номига Эрон, Жазоир ва Исроил Президентлари ҳамда Марокаш подшоҳидан самимий қутловлар олинди.

● Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Фармони билан Самарқанд вилояти ҳокимининг ўринбосари Акрам Ҳудойқулов Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

● Вазирлар Маҳкамасида лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбосини жорий этиш бўйича республика давлат комиссиясининг мажлисида Халқ таълими вазирлиги, Давлат матбуот қўмитаси ва Телерадиокомпаниясида бу йўналишда олиб борилаётган ишлар муҳокама этилди.

● Жаҳонда энг нуфузли «Эрнест энд янг» тафтиш комиссиясининг эътироф этишича, Ўзбекистон Миллий банки дунёда энг тез ривожланаётган молиявий ташкилотлардан биридир. Биргина 1993 йилда банк даромадлари етти баравар ошди ва 30,1 миллион АҚШ долларини ташкил этди.

● Когон шаҳрида қурилаётган графит-гипс комбинатининг биринчи навбати — ганч заводи ишга тушди. Корхона тўла қувват билан ишлай бошлагач, у ҳар йили цемент заводлари учун 650 минг тонна қимматли хом ашё етказиб беради.

● «Ўзагроқурилиш» бирлашмаси қурилиш ташкилотларининг жамоалари Ўзбекистон Президентининг уй-жой қурилишини рағбатлантириш ва ривожлантиришга оид чора-тадбирлар тўғрисидаги Фармонини қўллаб-қувватлаб мамлакат қишлоқ аҳолисига мурожаат қабул қилдилар.

● Кеча Тошкентда стандартлар бўйича минтақалараро уюшманинг тўртинчи сессияси иш бошлади. Унда Озарбайжон, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Ўзбекистон, шунингдек, Туркиянинг ушбу соҳа мутахассислари иштирок этмоқдалар.

● Андижон — Жалолобод йўналиши бўйича яна поездлар қатнови йўлга қўйилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош котиби Бутрос Ғолий Москвадан Минскка келди. У бугун Беларусь раҳбарлари билан музокаралар ўтказади. Бутрос Ғолийнинг Россия раҳбарлари билан ўтказган музокаралари натижасида Россия халқаро ҳамжамиятга 500 миллион доллардан ортиқ бадаллик қарзини тўлашни давом эттиришига келишиб олинди.

● Ҳозирги пайтда Россияда хусусий корхоналарда аҳолининг 40 фоизга яқини ишлаётган экан. Бу мамлакатда ҳар ойда 700 тага яқин корхона хусусийлаштириляпти.

● 1994 йилда Россияда 275 миллион тонна, бултургидан 30—35 миллион тонна кам кўмир қазиб олиниши тахмин этиляпти.

● Бугундан бошлаб Россияда йўловчи поездларида чипта нархи ўртача икки бараварга ошди.

● Москванинг машҳур ЗИЛ автомобиль корхонаси маблағ етишмаслиги оқибатида ҳозирча бир ҳафтага тўхтатиб қўйилди. Завод бош директори Евгений Браковнинг айтишича, қишлоқ хўжалиги авваллари йилига корхонанинг 30 мингта юк машинасини олган бўлса, ўтган йили бор-йўғи 200 та ЗИЛ машинаси сотилган. Завод бош конвейерининг ишга тушиши учун корхона ҳукуматдан 20 миллиард рубль миқдорида қарз сўраяпти.

ХОРИЖДА

● Бугун Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев расмий ташриф билан Токиога келади. У Япония ҳукуматининг раҳбари Хосокава билан музокаралар олиб боради. Ҳар икки давлат ўртасида ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган қатор ҳужжатлар имзоланиши ҳам кутиляпти.

● Литва миллий валютаси— лит қийматини Америка доллари қиймати билан боғлаб, ўз кредит-пул тизимини АҚШ Марказий банки ихтиёрига топширди.

● Эндиликда Хитой давлат муассасаларида ишловчи ходимлар ҳар йили эгаллаб турган лавозимларига мос эканликлари тўғрисида имтиҳон топширадиган бўладилар. Бу ерда эълон қилинган низомга мувофиқ ходимларнинг ишдаги муваффақиятлари ва камчиликлари мунтазам ҳисобга олиб борилади ва бу уларни юқори лавозимларга кўтариш ёки мансабларидан четлаштириш учун мезон бўлиб ҳисобланади.

● Россия матбуотида эълон қилинган мақолага жавобан Монголия ташқи ишлар вазирлиги Монголия билан Россия ўз чегараларининг дахлсизлиги ва давлатларининг яхлитлигини эътироф этишлари тўғрисида баёнот берди. «Независимая газета»даги ушбу мақолада гўё Монголия Россия баъзи ҳудудларига даъвогарлик қилаётганлиги ҳақида гап борган эди.

** Маданият янгиликлари*

Ёш мусаввирлар кўргазмаси

ТОШКЕНТ тўқимачилик ва енгил саноати комбинати маданият саройининг тасвирий санъат студияси қатнашчилари мухлислар ҳукмига янги кўргазма ҳавола этдилар. «Ўзбекистон ватаним менинг» деб номланган бу кўргазмада ёш истеъдодларнинг Ватанимиз тарихи, бугунги куни, ажойиб табиати, меҳнат кишилари болаларча беғуборлик, ўзига хос тарзда ўз аксини топган.

Болаларга тасвирий санъатнинг мўъжизакор оламини қунт билан ўргатаётган студия раҳбари Валерий Ўтешов кўргазмани шарҳлар экан. «Бу ажойиб суратларда болалар ўзлари тасаввур этган, ҳамда ўзлари барпо этадиган мустақил мамлакат акс этган», деди.

БОЛАЛАР ДАСТАСИ

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинати маданият саройида фаолият кўрсатаётган «Чебурашка» болалар рақс дастаси бир неча йилдирки, ранг-баранг дастурлар билан мухлислар қалбидан ўрин олиб келмоқда. Ижодий жамоа яқинда ўз мухлисларини хушнуд этди. Маданият саройига тўпланган санъат ишқибозлари жажжи рақс шайдоларининг «Камалакнинг турфа ранглари» деб номланган концерт томошасини олқишлар билан кутиб олдилар.

Дастанинг бадиий раҳбари Валентина Николаева саҳналаштирган «Читти гул», «Чамандаги гуллармиз», «Ҳаккалар», «Бойчечак» рақслари маҳорат билан ижро этилди.

ИСТЕЪДОД КЎРИГИ

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинати маданият саройида фаолият кўрсатаётган «Эстетик тарбия мактаби»да айни пайтда ўттиз нафардан ортиқ кичкинтойлар санъатининг кўплаб турлари бўйича ўз маҳоратларини оширишаяпти. Улар мураббийлари Малика Расулова, Валентина Николаева, Виктор Радушик, Наташа Дамашейвичлардан тасвирий санъат, мусиқа, рақс санъатидан сабоқ олиш билан бирга инглиз ва ўзбек тилларини ҳам мукаммал ўрганишга ҳаракат қилмоқдалар.

Асосан иқтидорли болалар танлов асосида қабул қилинган мазкур даргоҳда истеъдод кўриклари ҳам ўтказиб турилади. Яқинда болалар ўзлари чизган суратларни намойиш этишди. Шунингдек, мусиқалар ижро этиб, жозибали рақслари билан тўпланганларини мафтун этдилар.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

** Спорт: сўнгги хабарлар*

Шаҳримизнинг ёш чемпионлари

ШАҲРИМИЗДАГИ «Меҳнат ўринбосарлари» ўйингоҳида 1980—81 йилларда туғилган ўсмирлар ўртасида Наврўз байрамига бағишланган Тошкент шаҳар биринчилиги мусобақалари ниҳоясига етди.

32 килограммдан 68 килограммгача бўлган 14 та вазн тоифасидаги шахсий биринчилик мусобақаларида «Меҳнат ўринбосарлари», 8-Олимпия ўринбосарларини тайёрловчи болалар ва ўсмирларнинг спорт мактаби, касаба уюшмаларининг жисмоний тарбия ва спорт кўнгилли жамияти ва бошқа спорт клубларидан жами 110 нафар ёш, иқтидорли чарм қўлқоп усталари беллашдилар. Кескин баҳсларга бой бўлган финал учрашувларидан сўнг М. Рўзматов, Б. Худойберганов, С. Ғоибхўжаев, А. Андреев, К. Султонов, М. Содиқов, Ш. Бакиров, А. Зоидов, А. Ғуломов, К. Мўминжонов, А. Алимов, Б. Турсунов ва М. Сопповлар ҳурмат шохсупасининг энг юқори поғонасидан жой олишди. Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоизки, 6 та спортчиси ғолиб чиққан, 4 таси эса иккинчи ўринни эгаллаган касаба уюшмаларининг жисмоний тарбия ва спорт кўнгилли жамиятининг ёш боксчилари ҳақиқатан ҳам мусобақага жуда пухта тайёргарлик кўрганликларини намойиш этишди. 8-болалар ва ўсмирларнинг спорт мактаби вакилларидан 5 ўсмир пойтахт чемпиони деган фахрий номга сазовор бўлдилар.

Ғолибларга пул мукофотлари ва фахрий ёрлиқлар топширилди.

Дамир ИСЛОМОВ.

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР ФАОЛЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИДАН

Аввал хабар берганимиздек, 31 март куни Тошкент шаҳар фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Шаҳар фаоллари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Бухоро вилоят Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқи видеотасвирини кўрдилар.

Шундан сўнг Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. ФОЗИЛБЕКОВ «Тошкент шаҳар фаолларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Бухоро вилоят Кенгаши сессиясида сўзлаган «Иқтисодий ислоҳот: масъулиятли босқич» нутқидан келиб чиқадиган вазифалари тўғрисида маъруза қилди.

— Президентимиз Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Бухоро вилоят кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида қўйилган вазифалар ҳар биримизнинг зиммамизга катта масъулият юклаяпти, — деди нотиқ. — Агар биз ҳақиқий ватанпарвар бўлсак мамлакатимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш учун билим ва тажрибамизни, куч-ғайратимизни аямасдан астойдил ишлашимиз, қийинчиликларни мардонавор меҳнат билан енгишимиз керак.

Ўзбекистон буюк неъмат — мустақилликни қўлга киритгач ўз тараққиёт, бозор иқтисодиётига ўтиш йўлини танлаб олди. Бу Президентимизнинг беш тамойилига асосланган йўлдир. Республикамиз шароитида у ягона тўғри йўл эканлигини бугун ҳамма тан олди.

Биз воз кечган маъмурий-буйруқбозлик йўли билан иқтисодиётни ривожлантириб бўлмаслигини аччиқ тажрибамиз кўрсатди. Республикамизда ислоҳотларни рўёбга чиқаришнинг биринчи босқичида одамларни иқтисодий, сиёсий ва маънавий танглиқдан чиқиш учун бозор иқтисодиётига ўтиш ҳаётий зарурат эканлигига ишонтира олдик. Уларнинг дунёқараши ўзгармоқда. Бугунги кунга келиб мулк ўз эгасини топа бошлади. Масалан, Тошкент шаҳрининг ўзида ҳозир 13 мингтадан кўпроқ тадбиркорлик тузилмаси ишлаб турибди. Уларда меҳнат қилаётган 100 минг нафардан кўпроқ киши ҳақиқий мулк эгасига айландилар. Яна 10 минг тошкентлик эса хусусий меҳнат фаолияти билан шуғулланяпти. Улар 1993 йилда 25 миллиард сўмликдан кўпроқ халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқардилар. Ўтган йили умуман тадбиркорлик тузилмалари ишлаб чиқарган ялпи маҳсулоти, кўрсатган хизматлари ҳажми эса 300 миллиард сўмликка яқинни ташкил этди.

Мулк ўз эгасини топгандан кейин меҳнатга муносабат ҳам янгича бўляпти. Ўз корхоналарининг эгаларига айланган меҳнат жамоаларида меҳнатга иштиёқ, изланиш, янгиликка интилиш кучайди. Кабель, «Тошкент кимё қишлоқ хўжалик машинасозлиги», абразив, «Компрессор» заводларининг маҳсулотлари дунё андозаларига тўғри келмоқда. Улар жаҳон бозорида бемалол рақобат қиладиган бўлиб қолдилар.

Мураккаб шароитга қарамасдан корхоналарда янги турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилмоқда. Масалан, Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида кир ювиш машиналари, «Зенит» ва радио электрон заводларида телевизорлар ишлаб чиқариш тобора кўпаймоқда. Ўтган йил ва бу йил қатор корхона ва бирлашмаларда нон маҳсулотларининг янги турлари, чинни идишлар, осма ёритгичлар, оёқ кийимлари, пальтолар, костюмлар, мебеллар ва бошқа шунга ўхшаш маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Тошкент шаҳар саноат корхоналарида қишлоқ учун керакли техника, асбоб-ускуналар тайёрлаш ҳажмлари ҳам ошмоқда. Тошкент вилояти билан тузилган шартномага мувофиқ қишлоқ жойларида шаҳар саноат корхоналарининг филиаллари ташкил этилди. Бу иш изчил давом эттирилади.

Президентимизнинг шу йил 21 январда чиқарган Фармони Ўзбекистонда иқтисодий ислоҳотларнинг дастлабки босқичидан иккинчисига, сифат жиҳатидан янги босқичга ўтганлигининг ёрқин далолатидир. Республикамиздагина эмас, Ҳамдўстлик мамлакатларида, кўпгина хорижий давлатларда ғоят юқори баҳоланган бу ҳужжат ислоҳотларни юксак поғонага кўтариш, ишбилармонлик ва тадбиркорликни ривожлантириш, жаҳон бозорига чиқиш учун ҳамма шарт-шароитлар, қулайлик ва имтиёзларни яратиб берди. И. А. Каримов айтганларидек: «Ишлашни хоҳлайдиган, хусусий мулк эгаси бўлиб, Ватан хизмати учун хизмат қилишга бел боғлаган мардлар учун кенг фаолият майдони очилди».

Етмиш йилдан ортиқ ҳукмрон бўлган мустабид тузумдан мутлақо янги иккинчи бир тузумга ўтиш осон кечмайди, албатта. Ана шу йўлда турли тўсиқ ва ғовларни енгиб ўтиш, қаттиқ меҳнат қилиш зарур бўлади. Тошкентдаги кўпгина саноат корхоналарининг меҳнат жамоалари, тадбиркорлик тузилмалари ҳозирги пайтда ана шундай фидойилик кўрсатиб, ақл-идрок билан иш тутиб қийин муаммоларни муваффақиятли ҳал этяптилар. Улар иқтисодиётни барқарорлаштириш ва янада ривожлантириш йўлидан дадил олға бораяптилар.

Шу йилнинг ўзида ҳам шаҳарда энг замонавий машина-ускуналар билан жиҳозланган жаҳон талабларига жавоб бера оладиган маҳсулотлар ишлаб чиқаришга қодир янги-янги корхоналар ишга тушди. Улардан бири куни кеча фойдаланишга топширилган «Кока-Кола» ичимлиги Тошкент ЛТД» қўшма корхонасидир. Фармонда кўзда тутилган иқтисодий эркинликлар кучайгандан фойдаланаётган тадбиркорлар ҳам ўз фаолият доираларини кенгайтириб бораётирлар.

Ижобий ўзгаришлар, қўлга киритилаётган ютуқларга яна анчагина мисоллар келтириш мумкин. Лекин ҳали озгина бўлсада хотиржамликка берилиш учун мутлақо асос йўқ. Президентимизнинг халқ депутатлари Бухоро вилояти кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида тилга олинган нохуш ҳолатлар, номақбул ишлар, афсуски, шаҳарда ҳам учраб турибди.

1994 йилнинг биринчи чораги якунланаяпти. Республикамизда иқтисодий аҳвол собиқ иттифоқ таркибига кирган мамлакатлардагидан бирмунча яхши. Шундай бўлса ҳам 1994 йилнинг январь—февраль ойлари якунлари Тошкент шаҳрида 88 корхона маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ўтган йилнинг шу даврига нисбатан камайтириб юборганлигини кўрсатди. 60 та саноат корхонаси ва бирлашмада эса халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳажми пасайган.

25 март куни Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган кенгашда алоҳида таъкидлаб ўтилганидек, қолоқликка йўл қўйган бу хўжалик раҳбарларидан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми нега камайиб кетаётганлиги сабабини сўрасангиз, улар дарров хом ашё ёки бутловчи материалларнинг етишмаслиги, ўзаро тўловларнинг ўтмаётганидан арз қилишга тушадилар.

Аввалги давлат таъминоти деган гап энди йўқ. Шунга қарамасдан ҳали ҳам баъзи хўжалик раҳбарлари бирор молиявий етишмовчилик бўлса, дарҳол давлатдан маблағ сўраб мурожаат қилишади. Шуни эслатиб қўйиш керакки, давлат бу йил меъёр бўйича берилаётган озиқ-овқат, шунингдек, кўмир ва бошқа маҳсулотлар учун, ўнлаб миллиард сўм дотация ажратяпти. Бундан ташқари аҳолининг муҳтож қисмини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш, стипендия, пенсия ва нафақалар тўлаш учун ҳам давлатнинг катта маблағлари талаб этилади.

Корхоналар эса давлатга кўз тикмасдан, ўз хўжалик алоқаларини боғлашлари, валюта ишлаб топишлари, халқаро корпорацияларга киришлари, шу йўл билан завод ва фабрикалардаги эскириб кетган ускуналарни замонавийларига алмаштиришлари, дунё бозорига чиқишлари керак.

Бозор иқтисодиёти ҳар бир хўжалик раҳбаридан бугун шуни талаб этмоқда. Ҳозир раҳбар 5—10 йил олдиндаги истиқболни кўзлаб иш юритиши зарур. Президентимиз айтганларидек, кимки бунинг уддасидан чиқолмаса ўрнини қобилиятли ёшларга бўшатиб беришга мажбур бўладилар.

Ёки қурилишдаги ишларнинг аҳволини олайлик, — давом этди А. И. Фозилбеков. — Аввалги фаоллар йиғилишларида бир неча бор айтганимиздек, шаҳарда чала қурилишлар сони камаймаяпти. Бу қанчадан-қанча маблағларнинг беҳуда сарф бўлишига олиб келмоқда.

Кейинги вақтда туман ҳокимликлари ижтимоий соҳа, айниқса мактаблар, болалар боғча ва яслилари қурилишлари билан жиддий шуғулланмай қўйганликларини ҳам айтиш керак. Биз шаҳарда йилига 8—9 та мактаб, 6—7 та боғча қурилиб келганлигини яхши биламиз. Ўтган йили эса бутун Тошкент бўйича мактаблар учун 4 та қўшимча бино ва 2 та болалар боғчаси қурилди, холос. Бу ҳолда шаҳарда ўсиб бораётган аҳолининг ижтимоий соҳа муассасаларига бўлган талаби қандай қондирилади?

Ўтказилган текширишлар баъзи тадбиркорлик тузилмаларида молиявий интизом қўпол бузилаётганлиги, талон-тарож қилиш ҳоллари учраб турганлигини кўрсатмоқда. Масалан, «Тараққиёт» марказий халқаро савдо уйи, «Мадина» кичик корхонаси ва бошқа бир қатор тадбиркорлик тузилмаларида миллион-миллион сўмлик камомадлар аниқланди.

Аҳолининг савдодаги нопокликлар тўғрисидаги шикоятлари камаймаяпти. 602 та савдо ташкилоти текшириб кўрилганида улардан 498 тасида молиявий камчиликлар топилди. Ана шундай ҳоллар «Юнусобод-савдо» акционерлик жамияти, «Шуҳрат» магазини, «Фарҳод ва Ширин» масъулияти чекланган жамият, бошқа савдо шохобчаларида учради.

Баъзан ўз шахсий манфаати йўлида мактаб ўқувчиси, студентга бепул бериладиган нонуштага ҳам кўз олайтираётганлар топиляпти. 1993 йилда тафтиш идоралари халқ таълимининг 117 та муассасасини текшириб кўриб, давлатга 6 миллион сўмликдан кўпроқ зиён етказилганлигини, 1,5 миллион сўм атрофида камомад бўлганлигини аниқладилар. Бундай нохуш ҳолатлар Тошкент индустриал-педагогика техникуми, Жаҳон тиллари университети, Тошкент ҳайвонот боғида ҳам рўй берди.

Тошкент шаҳрида жиноятчиликни жиловлаш, жамоат тартибини барқарор сақлаб туриш учун жиддий кураш олиб борилмоқда. Бунинг оқибатида ижобий ўзгаришлар рўй беряпти. Пойтахтимиз анча тинч, осойишта бўлиб қолди.

Шаҳар фаолларининг аввалги йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков йўловчи транспорти ишидаги жиддий камчиликлар, бозорлардаги тартибсизликлар, ободончиликка яхши эътибор берилмаётганлигини жуда асосли танқид қилган эди. Лекин ана шу камчилик ва нуқсонлар ҳозир барҳам топди, дейишга ҳали эрта.

Шундай экан раҳбарларнинг, айниқса биринчи раҳбарларнинг шахсий масъулиятини яна бир бор эслатиб ўтиш керак.

Шаҳар ҳокимлиги Президент Фармони асосида иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштириш юзасидан кенг кўламли амалий чоралар кўрмоқда, — деди шаҳар Ҳокими. — Ислоҳотларни чуқурлаштириш бўйича шаҳар иқтисодиёт мажмуаси кенгаши тузилди. Унинг таркибига ҳамма туман ҳокимликлари, ташкилотлар, илмий муассасаларнинг юқори малакали, тажрибали иқтисодчилари кирган. Кенгаш Тошкент шаҳрида иқтисодий ислоҳотларни изчил амалга ошириш, тадбиркорликни ривожлантириш ишларини мувофиқлаштириб турибди.

Шаҳарда тадбиркорликни янада ривожлантириш мақсадида савдо-рўйхатдан ўтказиш, маркетинг ва халқаро савдо, кўргазмалар марказлари, тадбиркорлар клуби, савдо уйлари уюшмаси ташкил этиляпти. Ҳар йили Тошкентда халқаро улгуржи-чакана савдо ярмаркаси ўтказиб туришга қарор қилинди. Йилнинг энг яхши тадбиркорлик лойиҳаси учун ҳам танлов ташкил этиш режалаштирилган.

Ўзбекистон Республикаси давлат мулки ва тадбиркорликка кўмаклашиш қўмитаси билан ҳамкорликда Тошкент шаҳри бўйича мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, хусусийлаштириш ҳамда тадбиркорликни ривожлантириш минтақавий дастури лойиҳаси тайёрлаб қўйилган.

Бозор иқтисодиётига ўтиш шароитларида ер муносабатларига тааллуқли бир қатор ҳужжатлар лойиҳалари ишлаб чиқилди. Уларда ер майдонларидан фойдаланиш, унга эгалик қилиш, ижарага бериш тартиб-қоидалари белгилаб қўйилган.

Ҳозирги пайтгача 560 тадан кўпроқ тадбиркор ер майдони ажратилишини сўраб мурожаат қилди. Улар учун 566 та турли иншоотлар қуришга 8 гектардан кўпроқ ер ажратиб берилиши мўлжалланяпти. Бу иш давом эттирилади.

Шу билан бир қаторда ажратилган ердан самарали фойдаланиш учун назорат кучайтирилади. Ернинг умрини бекор ўтказаётганлар катта миқдорда жарима тўлайдиган бўладилар.

Шаҳар ҳокимлиги пул муомаласини тартибга солиш юзасидан ҳам чора-тадбирлар кўряпти. Жумладан, аҳоли учун қулай, нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилиш имконини берадиган сотиқ ишларини фақат касса аппаратлари орқали амалга оширишни йўлга қўйиш ҳам кўзда тутилган.

Тошкент шаҳрида кўчмас мулк билан кимошди савдосини ўтказиш Низоми ишлаб чиқилди ва тасдиқланди. Апрель ойи охирида ўтказилиши мўлжалланаётган кимошди савдосига қўйиладиган уй-жойлар, бошқа иншоотлар аниқланган.

Шаҳар ҳокимлиги акционерлик жамиятлари акцияларини сақлаш учун зарур шарт-шароитлар яратишга қаратилган муваққат Низом ишлаб чиқди. Бу акциялар чиқарилаётганда меҳнат жамоалари, умуман Ўзбекистон фуқаролари учун имтиёзлар кўзда тутилади.

Бу ва бошқа амалий чоралар Тошкент шаҳрида тадбиркорликни янада ривожлантиришга хизмат қилиши шубҳасиздир. Бундан буён ҳам Ватан равнақи йўлида ҳалол меҳнат қилишни хоҳлаётган, моддий бойлик яратишга бел боғлаганлар учун ҳамма шарт-шароит ва қулайликлар яратиб берилаверади.

Яқинда шаҳар туманларининг ҳокимлари Европадаги тараққий этган давлатларда бўлдилар. Президентимиз кўрсатмаси асосида ташкил этилган бу сафарлар ана шу ривожланган мамлакатларнинг ҳаёти, хўжалик юритиш услублари билан яқиндан танишиш, ўзаро ҳамкорлик қилиш имкониятларини ўрганишга хизмат қилди. Барча ҳокимларимизнинг фикрича, бу амалий сафарлар уларда катта таассурот қолдирди ва жуда фойдали бўлди.

Яқиндагина Тошкентда Наврўз умумхалқ байрами катта шодиёна билан нишонланди. Бу байрам халқимиз қадриятлари тикланганлиги ва янада ривожлантирилганлигининг ёрқин тантанасига айланиб кетди.

Туманларнинг ҳокимликлари, шаҳар бошқарма, концерн ва трестлари Наврўз байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ катта ҳажмдаги ишларни аҳиллик билан ўз вақтида бажардилар. Икки марта ўтказилган умумшаҳар ҳашари, ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва тозалаш ойлиги Тошкент қиёфасини худди баҳор фаслидек очиб юборди. Шаҳарнинг марказий қисми ҳам, маҳаллалар ҳам янада обод ва кўркам бўлиб қолди. Кўпгина янги-янги боғлар ташкил этилди, мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди.

Наврўз байрамига тайёргарлик кўришда шаҳарни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларига муносиб ҳиссаларини қўшган барча меҳнат жамоалари, маҳаллалар аҳли, айниқса шаҳар хизматларига раҳмат десак арзийди.

Тошкент биргина байрам ва тантаналар кунларидагина эмас ҳамиша обод ва кўркам бўлсин учун бу ишларни бир кун, бир соат ҳам тўхтатмаслик керак. Тошкент ҳозир мустақил Ўзбекистоннинг пойтахти. Хорижий мамлакатлар билан алоқалар кундан-кунга ривожланиб ва кенгайиб бораётган ҳозирги пайтда Тошкент энг олий даражадаги учрашувлар, халқаро анжуманлар тез-тез ўтказиб турилаётган шаҳарга айланди. Шундай экан шаҳарнинг ҳозирги гўзал қиёфасини сақлабгина қолмасдан, уни янада обод ва кўркам қилиш ҳар биримизнинг биринчи галдаги бурчимиздир.

Узоқ давом этган, бошқа йилларга нисбатан анча серёғин ва совуқ келган қишдан эндигина чиқдик. Бу масъулиятли давр шаҳар хўжалиги учун жиддий синов бўлди. Умуман олганда ана шундай мураккаб шароитда ҳам тошкентликларнинг яшаши ва ишлаши учун энг зарур шарт-шароитлар яратиб берилди.

Ҳозир бир кун ҳам фурсатни қўлдан бой бермай 1994—1995 йил қиш фаслига тайёргарлик ишларини бошлаб юбориш керак. Олдимизда ана шу мавсумгача 250 та турар жой биносини капитал таъмирлашдан чиқариш, шаҳар хўжалигини тартибга келтириш учун жуда катта ҳажмда бошқа ишларни бажариш вазифаси турибди. Бу энг аввало шаҳарнинг уй-жой ва ёнилғи-энергетика мажмуалари зиммасига катта масъулият юкламоқда.

Бироқ, ҳамма юмушларни уларни елкасига ағдариб қўйиш инсофдан бўлмайди. Шаҳар хўжалигини қиш мавсумига тайёрлаш фақат уй-жой, ободонлаштириш, «Тошкент иссиқлик коммунал энергия», «Сувсоз», «Тошгаз» трестларининг вазифасигина бўлиб қолмасдан, балки барча туман ҳокимликлари, корхона ва ташкилотларнинг ҳам муҳим вазифаларидир. Биргаликда аҳиллик билан ишланса ҳар қандай муаммони ҳал қилиш мумкин.

МАЪРУЗА юзасидан музокараларни Акмал Икромов туманининг ҳокими **О. С. Алихўжаев** бошлаб берди.

— Туманимизда ҳам Президент Фармонлари асосида иқтисодий ислоҳотларни янада ривожлантириш, тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш чоралари кўрилмоқда, — деди у. — Ҳозирги пайтда бизда 500 тадан кўпроқ кичик ва хусусий корхона, ширкатлар фаолият кўрсатаяпти. Улар истеъмол бозорини тўлдириш билан бир қаторда меҳнатга лаёқатли кишиларни иш билан таъминлаш муаммосини ҳал этяпти. Бу тадбиркорлик тузилмаларида 7 минг нафар киши меҳнат қилаётганлиги бунинг далолатидир.

Туманда хусусийлаштириш жараёни ҳам жадаллашмоқда. Ҳозиргача хизмат кўрсатиш соҳалари, маҳаллий саноатга қарашли 70 та корхона хусусийлаштирилди.

Янги техника ва илғор технологияларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш, жаҳон бозорида рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун хорижий шериклар билан қўшма корхоналар ташкил этилмоқда. «Тошинтерм» ўзбек—хитой қўшма корхонаси маҳсулотлари биргина республикамиздагина эмас, Ҳамдўстлик мамлакатлари ва хорижда ҳам машҳур. Ўзбекистон Президенти фармонлари асосида иқтисодий эркинликлар кучайиши натижасида ҳозирги пайтда яна бир нечта хорижий шериклар билан янги қўшма корхоналар ташкил этишга киришилган.

Туманимиз аҳолиси Президентимизнинг «Республикада уй-жой қурилишини рағбатлантириш ва ривожлантиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармонини ҳам жуда мамнунлик билан кутиб олдилар. Унда берилган имтиёзлар шахсий уй-жойлар қурилишини ривожлантиришга хизмат қилаяпти.

Тадбиркорлар республика уюшмасининг раиси **М. К. Жўраев** Ўзбекистон Республикаси Президентининг иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш ва тадбиркорликни ривожлантиришга оид фармонлари аҳамиятига алоҳида тўхталди.

— Бу Фармонлар тадбиркорларимиз учун кенг фаолият майдонини очиб берди, — деди у. — Ҳозирги пайтда ўз ишини бошлашга қарор қилганлар сони тобора кўпайиб бормоқда. Тадбиркорликни ривожлантиришга республикамизда яратилган ҳуқуқий кафолатлар Ҳамдўстлик мамлакатлари ва хорижда ҳам юқори баҳоланяпти. Бу бизга улар билан қалин алоқалар ўрнатишга кўмаклашяпти. Маълумки, шу йил бошида Ўзбекистон ва Россия тадбиркорлари ўзаро ҳамкорликни кучайтириш юзасидан қатор ҳужжатлар имзолагандилар. Улар амалга оширила бошланди. Энди эса Марказий Осиё давлатлари тадбиркорлари иттифоқи ҳам ташкил этилди. Унинг қароргоҳи Тошкентда бўлишини мамнуният билан таъкидламоқчиман.

«Дўстлик» кичик корхонасининг директори **Э. Тўражонов** ҳам ишбилармонликни рағбатлантириш учун республикамизда яратилаётган шарт-шароитлар ва имтиёзларга тўхталди.

— Президентимизнинг фармонлари биз ишбилармонларни айниқса руҳлантириб юборди, — деди у. — Эндиликда биз ишлаб чиқаришни кенгайтирибгина қолмасдан хорижлик шериклар билан ҳам ҳамкорликни бошладик. Жумладан, ҳозирги пайтда чех шерикларимиз билан электродлар ишлаб чиқарадиган цех қуряпмиз. Бизни шаҳар ҳокимлиги доим қўллаб-қувватлаб тураётганлигини ҳам мамнуният билан таъкидламоқчиман.

Ҳозирги шароитларда моддий-техника таъминоти масаласида ҳам рақобатни юзага келтириш мақсадга мувофиқдир. Жумладан, моддий-техника воситалари энг харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқараётган корхоналарга, — улар мулкчиликнинг қайси шаклларига тааллуқли бўлишларидан қатъи назар, биринчи навбатда етказиб берилиши керак. Бу давлат корхоналари билан тадбиркорлар ҳуқуқларини тенглаштириш билан бир қаторда ҳаммани ана шундай харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқаришга рағбатлантирган бўлур эди.

ТОШКЕНТ шаҳар фаоллар йиғилишида муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

* Бугун—Тошкент метроси қурилишида

ЮНУСОБОД ЙЎНАЛИШИДА ИШ ҚИЗҒИН

БУНДАН икки-уч йил муқаддам метронинг Юнусобод йўналишида қурилиш ишлари бошланиб кетган эди. Биз ана шу йўл қурилиши бугунги кунда қандай кетаётганлиги ҳамда унинг қачон ишга тушиши билан қизиқиб, метро қурилишининг бир неча бекатларида бўлдик.

Қурилишнинг «Абдулла Қодирий» бекатига келганимизда чамаси соат эрталаб ўнлар эди. Ер остининг зах ва анча совуқ бўлишига қарамай қурувчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Уларнинг бири бетон қораётган бўлса, иккинчиси уни махсус мосламалар ёрдамида керакли жойларга етказиб бермоқда. Учинчи қурувчи эса пайванд ишлари билан банд.

— Бу бекатни бизнинг ишчиларимиз бунёд этишмоқда, — дейди Тошкент метро қурилиши трестига қарашли қурилиш-тиклаш бошқармасининг бошлиғи Сергей Камишев. — Қурилиш ишларини ўтган йили бошлаган эдик. Дастлаб бизга анча қийин бўлди. Сабаби Тошкентда ер ости сувлари жуда кўп. Бунинг устига ҳар хил канализация қувурлари, электр симлари бекатда қурилиш ишларини бир меъёрда олиб боришга халақит берди.

Тупроқнинг тез уваланиб кетиши, трамвай йўлининг бекатга яқинлиги ҳамда у «Олой» бозори заминида жойлашганлиги биз учун анча ноқулайликларни туғдирди. Шу сабабли иш жараёнида тузилган лойиҳани қисман ўзгартиришга тўғри келди.

Юқоридаги ва бошқа муаммоларга қарамасдан қурувчиларимиз астойдил ҳаракат билан ишлашди. Натижа ёмон бўлгани йўқ. Айни пайтда бекатга келган поездларнинг электр кучини кучайтириб ёки камайтириб берувчи подстанцияни қурмоқдамиз. Буни — метронинг юраги, деса ҳам бўлади. Чунки поездларнинг ҳаракат қилиши ана шу подстанцияга боғлиқ...

Йўналишнинг «Юнус Ражабий» ҳамда бошқа бекатларида ҳандақ қазиш ишлари кечикаётган экан. Бунинг сабаби билан қизиқдик. Қурувчилар бу бекатларда иш бошлаш учун ўз вақтида майдон ажратилмаганлигини сабаб қилиб кўрсатишди. Шуни ҳам айтиб ўтиш лозимки, Чилонзор йўлига ўтиш йўли ҳам шу «Юнус Ражабий» бекатида жойлашади.

Юнусобод йўлининг «Лоҳутий» бекатида қурилиш ишларининг жадал суръатларда олиб борилаётганини кўриб қувондик. Бекатнинг кутиш жойида қурилиш-тиклаш ишлари ниҳоясига етказилиб пардозлаш ишлари бошланиб кетганлиги фикримизнинг далилидир. Лахмчилар ҳар куни 4 метрдан ер ости йўлини очаётган эканлар. Трест бошлиғи Генадий Штернни ҳам шу ердан топдик. Ундан Юнусобод йўли қурилиши муаммолари ва Тошкент метросининг келажаги ҳақида гапириб беришни илтимос қилдик.

— Қурувчиларимиз бу йўлни икки босқичга бўлиб бунёд этишяпти, — дейди у. — Биринчи босқич «Лоҳутий»дан «Юнусобод» бекатигача. Иккинчи босқич «Лоҳутий»дан Жанубий вокзал, ундан Сергелигача. 1989 йилда тузилган режа бўйича «Лоҳутий»дан Ҳабиб Абдуллаев номидаги бекатгача бўлган масофани 1996 йилда ишга туширишимиз лозим эди. Бу масофа олтита бекатни ўз ичига олиб, 8 километрга яқин. Ундан кейин «Файзулла Хўжаев» ва «Юнусобод» бекатларини фойдаланишга топширамиз.

Метронинг кутиш жойлари ҳам ўзига хос меъморий қиёфага эга бўлади. Мисол учун «Абдулла Қодирий» бекати ёзувчи ҳаёти ва ижодини эслатувчи полотнолар билан безатилади. «Лоҳутий» ҳамда «Юнус Ражабий» бекатларининг пастки қаватларида кутиш жойи, юқориги қаватларида хизматчилар хоналари жойлашади.

Қурилишда муваффақиятлар билан бир қаторда муаммоларимиз ҳам йўқ эмас. Масалан, ўтган йили «Минор» бекати қурилиши бўйича кўзланган марралар забт этилмади. Сабаби қурувчилар бу ерда ишлаш учун рухсатномани анча кечикиб олдилар.

Бундан ташқари трестда ҳозир хом ашё муаммоси кўндаланг бўлиб турибди. Бунинг биринчи сабаби биз қурилиш материалларнинг асосий қисмини Россия ва бошқа Ҳамдўстлик давлатларидан оламиз. Ўтган йили метро қурилиши учун зарур бўлган чўянли тюбингни жуда оз миқдорда олдик. «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси эса ана шу тюбингнинг 20 фоизини тайёрлаб бериши керак эди. Бироқ, уларда ҳам металл танқислиги юз берганлиги сабабли ишчилар буюртмамизнинг ярмини бажардилар.

Қурилишнинг белига тепаётган иккинчи сабаб эса темир-бетон маҳсулотларининг етишмаслигида бўлаяпти. Қурувчиларга бу маҳсулотни асосан 2-ҳамда 5-темир бетон заводлари етказиб беради. Ҳозир ана шу маҳсулотлар ўз вақтида келмаганлиги боисидан метросозлар кўпинча бекор туриб қолишаяпти. Бу эса юқоридаги режаларнинг бажарилишини мавҳум қилиб қўймоқда.

Лекин шунга қарамай қурилишни иложи борича сусайтирмасликка ҳаракат қиляпмиз. Бу йил 3 километрдан зиёд ер ости йўллари очилади, «Минор» ва «Шаҳристон» бекатлари қурилишида бир қатор ишлар бажарилади, «Бўзсув» каналидан поезд ўтиши ҳам таъминланади...

Метросозларнинг фидойи ишлари ҳақидаги сўзимизни мухтасар этишдан олдин трестда қурувчилар ҳамда уларнинг оила аъзоларини бозор иқтисодиёти шароитида ижтимоий ҳимоялаш, меҳнат таътиллари ҳамда ишдан бўш пайтларида мароқли ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма шарт-шароит яратилганлигини ҳам таъкидламоқчимиз. Масалан, Тошкент вилоятининг Бўстонлиқ туманида трестга қарашли дам олиш маскани бор. Ўтган йили қурувчиларнинг 500 га яқин фарзандлари бу ерда ёзги таътил пайтида дам олиб қайтишди. Шунингдек, метросозларнинг кўпчилиги юқоридаги дам олиш масканида ҳордиқ чиқариб келишди. Ҳозир ҳам дам олиш зонаси ишлаб турибди.

Бундан ташқари қурувчиларнинг меҳнат таътилида даволанишлари учун бошқа санаторий ҳамда курортларга ҳам йўлланма ажратилаётир. Улар йўлланма ҳақининг атиги 15 фоизини тўлайдилар, холос.

Чилонзор туманининг 3-мавзесида ер ости бунёдкорлари учун ўйингоҳ ишлаб турибди. Улар ўзларининг бўш вақтларида бу ерда волейбол, футбол, теннис ва бошқа спорт турлари билан шуғулланишади. Ўйингоҳда жисмоний бадантарбия қилиш учун ҳам шарт-шароитлар бор.

Ҳуллас, шаҳримизнинг энг катта даҳаларидан бири бўлган Юнусободга ҳам тезкор метро поездларининг қатнови йўлга қўйиладиган пайтлар узоқ эмас.

Ғулом ЮСУПОВ.

СИҲАТ-САЛОМАТЛИК

ДАВОЛАШНИНГ ЯНГИ УСУЛЛАРИ

ҲОЗИРГИ кунда «Ўзбеккабель» ишлаб-чиқариш ижара бирлашмасининг табобат-санитария қисмига мурожаат этаётган ишчи ва хизматчиларнинг касалланиб, ишга лаёқатсизлик даврининг давомийлиги камайган. Бунинг боиси нимада?

Бундан 3—4 йил аввал бирлашманинг табобат муассасасида бармоқ билан санарли даражада бўлим бўлиб, кабелсозларга энг оддий усулдаги хизмат кўрсатиларди. Ишчи-хизматчилар даволаниш, лаборатория ишлари, рентген ва бошқа муолажалар учун шаҳримиздаги поликлиникаларга қатнашарди. Ётиб даволанадиган бўлим ҳувиллаб қолганди. Бунинг сабаблари кўп, албатта. Муассаса бирлашма тасарруфида бўлгани учун моддий харажатлар корхона ҳисобидан сарфланарди. Бирлашмада эса...

— Биз оддий михни ҳам марказнинг рухсати билан сотиб олардик, — деди бирлашма касаба уюшмаси раиси Иброҳим Розиқов. — Аввал ширкат, кейин ижара усулида ишлашга ўтиб, ишлаб топилган даромадларни мустақил сарфлаш ҳуқуқини қўлга киритганимиздан кейин табобат-санитария қисми фаолиятига алоҳида эътибор бера бошладик. Корхона равнақи учун меҳнат қилаётган ҳар бир ишчи ва хизматчининг соғлиғи — бойлигимиз.

Шунинг учун ҳам уларга кўрсатилаётган тиббий хизмат даражасини тубдан яхшилаш режасини тузиб, уни албатта амалга ошириш учун барча имкониятларни ишга солдик. Бирлашма таркибидаги ижара, қўшма ва кичик корхоналар ижтимоий мақсадда ажратилган маблағларининг бир қисмини муассаса ҳисобига ўтказиб, дори-дармон, асбоб-ускуналар сотиб олиш, биноларни таъмирлаш ишларига катта ёрдам бердилар. Ҳатто айрим корхоналаримиз мол айирбошлаш йўли билан замонавий, мукаммал тиббиёт асбоб-ускуналарини келтириб беришди.

— Ҳамма соҳаларда бўлганидек, бизнинг орамизда ҳам енгил-елпи ишга мойил кишилар топилади, — деди бош шифокор А. Налибоев суҳбатга қўшилиб. — Йиғилишда ана шундай ходимларга қатъий талаб қўйдик. Шундан сўнг аҳвол яхшиланди. Бирлашмада мураккаб техникалар ишлатилади. Кабель ва симларни ишлаб чиқариш жараёнида 50 дан ортиқ кимёвий моддалар қўлланилади. Буларнинг барчаси бизнинг доимо ҳушёр ва тезкор ҳаракат қилишимизни талаб этади.

Кўрсатган хизматингдан баҳраманд бўлганлар раҳмат айтишса, демак қилган меҳнатинг зое кетмайди. Ўтган йили бу ерда ажойиб тажриба ўтказилиб, синаб кўрилди.

— Одатда ошқозон ва 12 бармоқли ичак касаллиги билан оғриган беморларга бериладиган дори-дармонлар секин таъсир этади, — деди тажриба ўтказган шифокор Сардора Исоқова. — Дорилар оғиз бўшлиғидан томоққа, кейин ичакка, жигарга ўтиб, сўнгра ошқозон ва ўн икки бармоқли ичакка етиб боради. Бу дорини тўғри ошқозон ёки ўн икки бармоқли ичак ярасининг айнан ўзига қўйиш усулини синаб кўрдик. Бунинг учун Японияда ишлаб чиқарилган аппарат ёрдамида ошқозон текшириб кўрилади. Касаллик аниқлангандан кейин унга керакли дорилар ана шу аппарат орқали ярага юборилади.

Мамлакатда биринчи бор қўлланилган бу усулни тиббиёт олимлари яхши баҳолашди. Айни кунларда эса бу ерда яна бир тажриба синовдан яхши ўтди. Эндескопик аппарат ёрдамида ошқозон ва ўн икки бармоқли ичакдаги ярани лазер ва дори-дармонлар билан даволаш усули беморларни касалдан тезда фориғ бўлишларига ёрдам беради.

Мана шу икки мисолнинг ўзидан кўриниб турибдики, муассасада нафақат беморларни даволаш, балки тажриба ўтказиш, изланиб янги усулларни тадбиқ этиш учун ҳам шароит яратяпти. Кейинги икки-уч йил ичида 20 га яқин турли хилдаги тиббиёт жиҳозлари келтирилди.

Садриддин ШАМСУТДИНОВ.

⊙ **СУРАТДА: «Ўзбеккабель» ишлаб чиқариш ижара бирлашмасининг табобат-санитария қисмида.**

ЭРТАГА — ЖАҲОН САЛОМАТЛИК КУНИ

** Соғлом авлод учун*

ҚУЛАЙЛИКДАН ОНАЛАР МАМНУН

ЯККАСАРОЙ туманидаги 3-болалар шифо масканида бўлиб ўтган йиғилиш келажагимиз бўлган болалар саломатлигини муҳофаза қилишнинг амалий тадбирларига бағишланди. Йиғинда иштирок этган Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг болалар ва оналар соғлиғини муҳофаза қилиш бўлими бошлиғи Мавлуда Ҳожимуродова, «Яккасарой—1» маҳалласи оқсоқоли Орифҳожи Алимаҳсумов, Яккасарой туманидаги «Тўқимачи» маҳалласи оқсоқоли Туроб Усмонбеков, Тошкент давлат педиатрия тиббиёт институтининг болалар касалликлари кафедраси мудири Марат Абдуллахўжаев ҳамда йиғилишни очган Яккасарой тумани соғлиқни сақлаш бўлими мудири Шоқосим Шоабдукаримовлар бугунги кунда соғлом авлод тарбиялаш борасида олиб борилаётган хайрли ишлар ҳамда бу борадаги муаммолар хусусида таъкидлаб ўтдилар.

Биз мажлисдан сўнг поликлиника бош шифокори Дилором Маҳамадалиевани суҳбатга тортдик.

— Поликлиникадаги соғломлаштириш хоналари, кундузги шифохона, физиотерапия —даволаш мажмуалари, уқалаш ва электр билан даволаш аппаратларидан фойдаланиш ва бошқа қатор шифобахш усулларининг қўлланилаётгани яхши самара бермоқда, — дейди у. — Шифохона ҳудудидаги мавжуд 30 та болалар муассасаларида тарбия топаётган 15 мингга яқин кичкинтойларга ўз вақтида тиббий ёрдам кўрсатилиб, профилактика ишлари олиб борилаяпти. Шу туфайли юқумли ичак касалликлари кескин камайди. Шифо масканимизда кунига 500 га яқин бемор бола қабул қилиниб, муолажалар кўрсатилмоқда. Бундан ташқари, бир ёшгача бўлган кичкинтойлар учун уйда тиббий ёрдам ташкил этилган. Бунда ҳамшира ва шифокорларимиз янги кўзи ёриган онага чақалоқни парваришлаш юзасидан зарур маслаҳатлар беришади.

— Соғлом онадан соғлом фарзанд дунёга келади. Шундай экан, аввало болалар саломатлигини муҳофаза қилиш диққат-эътиборда бўлмоғи зарур. Шундай эмасми?

— Албатта. Шуни эътиборга олиб участка педиатрлари ва ҳамшираларимиз ҳар сафар хонадонларда бўлганларида ҳомиладор аёлларга ҳам керакли йўл-йўриқ ва маслаҳатлар беришади. Шунингдек, тумандаги туғруқхона билан ҳам мустаҳкам алоқа ўрнатганмиз. Бу ишга маҳалла, мактаб, боғча ва бошқа муассасалар ҳам жалб этилган.

Бош шифокор бу масканадаги ёш мутахассислар малакасини ошириш, болаларни диспансер кўригидан ўз вақтида ўтказаётган Тошкент давлат педиатрия тиббиёт институти қошидаги Марат Абдуллахўжаев раҳбарлик қилаётган кафедра шифокорлари хизматини ҳам алоҳида қайд этиб ўтди. Шифохона қошидаги кундузги даволайдиган бўлимда яратилган қулайликлардан серфарзанд оналар мамнун.

Зулфия ДУСМУҲАМЕДОВА.

** Меҳрибон шифокорлар*

КАФТДАГИ ЮРАК

МАЪЛУМКИ, юрак, бўғин-бод касалликлари хасталиклар ичида кўп тарқалган, халқ тили билан айтганда «инжиқ» касалликлардан биридир. Маълумотларга қараганда, меҳнатга яроқли аҳолининг ўн беш фоизи ана шу хасталикка мубтало. Бу дардга чалинган бемор иш қобилиятини йўқотади, ногирон бўлиб қолади. Олимларимиз бу «дарди бедаво» хасталикнинг шифосини топиш, у билан оғриган беморлар дардини енгиллаштириб, соғайтириб юбориш борасида изланишлар олиб боришаяпти. Улар орасида 2-Тошкент давлат тиббиёт институти ички касалликлар кафедрасининг мудири, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг бош ревматологи, тиббиёт фанлари доктори, профессор Тўхтасин Солиевнинг ҳам алоҳида ўрни бор.

Тўхтасин Солиев қирқ йилдан ортиқ меҳнат йўлини босиб ўтди. У эллигинчи йиллардан Тошкент тиббиёт институтини тугатгач, ўзи туғилиб ўсган Фарғона вилояти Риштон тумани касалхоналарида оддий шифокор, бўлим мудири, бош шифокор бўлиб ишлади. Кўпгина касалхоналарни ташкил этишда бош-қош бўлди, меҳнатсевар мутахассис, қўли енгил шифокор сифатида ҳурмат-эътибор қозонди. Кейин у яна пойтахтга келиб, илм олишда давом этди. Тошкент давлат тиббиёт институти аспирантурасида, сўнгра Москвада собиқ Иттифоқ тиббиёт Фанлар академиясининг Ревматология институтида ўз билимини оширди. 1970 йилда «Тошкентда ревматоидли артритнинг тарқалиши ва кечиш хусусиятлари» мавзуида номзодлик, кейинроқ эса «Ўзбекистонда подагра» мавзусида докторлик диссертациясини ёқлади. Олим ёзган саксондан ортиқ илмий мақолалар ва айниқса унинг икки йирик илмий рисоласи шифокорлар учун бод-бўғин касалликларини даволашда илмий қўлланма, тиббиёт институти талабалари учун эса деярли дарслик хизматини бажармоқда. Олим ўз асарларида Ўзбекистонда бод-бўғин касалликларининг тарқалиши, унинг келиб чиқиш сабаблари ва энг муҳими, бу хасталикни тўла даволаш йўлларини ҳар тарафлама илмий асослаб берди. Ўз илмий хулосаларини ҳаётга бевосита татбиқ қилиш борасида узлуксиз иш олиб борди. 2-Тошкент давлат тиббиёт институти шифохонаси бод-бўғин касалликлари бўлимида минглаб беморларнинг дардига даво топди, оёққа турғазди.

Олим фақат илмий-тадқиқот ва даволаш ишлари билангина чекланиб қолмасдан бод ва бўғин касалликларини аниқлаш ва даволаш республика марказини ташкил этишда ташаббус кўрсатди.

— Олдинлари бод-бўғин касаллигига чалинган бемор бирор шифохонада даволаниб чиққандан кейин ўз ҳолига ташлаб қўйиларди, — дейди Тўхтасин Солиевич. — Ҳолбуки, бўғин-бод касаллиги узоқ даволанишни талаб қилади. Натижада касаллиги қўзғаган бемор яна шифохонага ётишга мажбур бўларди. Биз бунинг олдини олиш учун бод-бўғин касалликларига учраган беморларни жойларда узлуксиз назорат остида тутиш ва даволаш мажмуини ишлаб чиқдик. Эндиликда шифохонада даволанган бундай бемор жойлардаги амбулаториялар ва даволаш муассасаларида ҳисобга олиниб, махсус мутахассислар назорати остида бўладилар. Улар бошқа дори-дармонлар, шифобахш сувлар билан даволанишни давом эттирадилар. Касаллик асоратлари тугагунча бу назорат давом эттирилади. Бунинг учун жойлардаги мутахассислар ягона илмий-даволаш режасида иш олиб борадилар. Яқинда бўлиб ўтган халқаро тиббиёт ходимлари анжуманида бизнинг бу ташаббусимиз дунёнинг йирик мутахассислари томонидан қўллаб-қувватланди.

Ҳа, шифокор олим Тўхтасин Солиев олиб бораётган кенг кўламли илмий-тадқиқотлар республика тиббиётчилари томонидан юксак баҳоланмоқда. Унинг муолажасидан шифо топган минглаб беморлар чин дилдан миннатдорчилик билдиришаяпти. Ўзининг олтмишинчи баҳорини қаршилаётган Тўхтасин Солиев сингари шифокор олимларни инсон юрагини авайлаб, ўз кафтида сақлайдиган халоскорларга ўхшатгим келади.

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ,
журналист.

Мустақил мамлакатимизнинг эртанги ворислари бўлган болаларни соғлом, баркамол вояга етказиш ҳозирги куннинг асосий вазифаларидан биридир. Буни чин юракдан ҳис қилган Шайхонтоҳур тумани 2-болалар юқумли касалликлар шифохонаси ходимлари бутун диққат-эътибор ва куч-ғайратларини болалар саломатлигини яхшилашга қаратмоқдалар. Бу ерда намунали тиббий муолажалар олиб борилаяпти. Ширинсўз шифокорлар, чаққон ҳамширалардан даволанувчилар хурсанд.

Сиз суратда кўриб турган қизлар касалхонанинг тажрибали даволовчи шифокори Моҳиба Обидова ҳамда катта ҳамшира Дилбар Йўлдошева бемор боланинг соғлиғини кўздан кечирмоқда.

Даврон Аҳмад олган сурат.

АСОРАТИ ОҒИР

КЕЙИНГИ вақтларда қандли диабет билан оғрийдиган беморлар сони кўпайиб бормоқда. У ўзининг аниқланиши бўйича юрак-қон томир ва ўсма касалликларидан кейин учинчи ўринда турса, ички секреция безлари хасталиги орасида эса биринчи ўринни эгаллайди. Қандли диабет хасталигининг тез суръатлар билан ўсишига олимларнинг фикрича қуйидагилар сабаб бўлиши мумкин, яъни инсон ўртача умрининг узайганлиги, яшаш шароити, тиббий хизматнинг яхшиланганлиги, одамларнинг бундан нотўғри фойдаланишлари натижасида семизлик, кам ҳаракат ва кўп ҳаяжонланиш (стресс) ҳолатлари хасталикни келтириб чиқарувчи омиллардан ҳисобланади.

Қандли диабет ҳақидаги маълумотлар фанга эрамиздан олдинги 1550 йиллардан маълумдир. Хасталикка «диабет» сўзи қадимги. Рим ҳакимлари томонидан берилган бўлиб, у қонда қанд миқдорининг ошганлигини англатади. Бу ҳақдаги маълумотлар Абу Али ибн Синонинг машҳур «Тиб қонунлари» китобида ҳам келтирилган бўлиб, пешобда қанд пайдо бўлиши дея таъкидланган. Асримизнинг 20-йилларида олиб борилган илмий тадқиқотлар қандли диабет меъда ости безининг «бетта» ҳужайралари томонидан ишлаб чиқариладиган инсулин гормонининг мутлоқ ёки нисбий етишмовчилиги натижасида танада углевод, яъни қонда қанд миқдорининг ошиб кетишига олиб келишини кўрсатди. Чунки бу гормон таъсирида инсон истеъмол қилган углеводлар жигар ҳужайралари ва мушакларда гликогенга айланиб, керакли пайтда тана уни қувват сифатида ишлатади.

Қандли диабет оғир, узоқ муддат давом этадиган сурункали хасталик бўлиб, кутилмаган асоратларга ҳам олиб келади. Бунда асосан юрак-қон томирлари, буйрак, кўз ва оёқ томирларида салбий ўзгаришлар пайдо бўлиши мумкин. Бундан ташқари беморларнинг ҳар қандай йирингли-фурункул, карбункул, гангрена ва бошқа хасталикларга мойиллигига, тананинг инфекцияга қаршилик кўрсатиш кучини пасайиб кетишига ҳам сабаб бўлар экан. Шунингдек, бу беморларда қоннинг ивиш хусусияти ва қовушқоқлиги юқори бўлади. Натижада энг кичик қон томирларда қон юриши қийинлашиб, тромблар ҳосил бўлади, бу эса миокард инфаркти, гангреналар ривожланишига олиб келади. Инсулин гормонининг етишмовчилиги натижасида танада ёғ алмашинувини бузилишидан атеросклероз хасталиги бошқа дард билан оғриётган беморларга нисбатан анча эрта бошланади ва ўз асоратларини беради.

Ҳозирги кунда қандли диабет хасталиги бор беморларга ҳамма турдаги тиббиёт хизмати, шу жумладан жарроҳлик ёрдами ҳам кўрсатилмоқда. Шунингдек, хасталик ва унинг йирингли асоратларини даволашда олимларимиз томонидан анчагина яхши ютуқларга эришилаётир. Масалан, чўчқа ва қўзичоқ меъда ости безининг «бетта» ҳужайраларини ажратиб олиб, беморнинг териси остига мушак орасига ёки тўғридан-тўғри қон томирига юбориб, қонда қанд миқдори меъёрига келтирилмоқда. Бизнинг Ўрта Осиё темир йўлига қарашли Марказий клиник касалхонамизнинг жарроҳлик бўлимида эса бундай беморларни даволаш учун барча шароитлар мавжуд.

Саид АЪЗАМХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори, профессор.
Шомурот МЕҲМОНОВ,
тиббиёт фанлари номзоди.

** Олий ўқув юртларида*

КАМОЛОТ ЙЎЛИДА

ИНСТИТУТИМИЗДА ўтган ўқув йилидан тест усули жорий этилган. Шу боис ҳам одатдаги сессия тушунчаси ўзининг моҳиятини ўзгартирди. Эндиликда талабалар билими рейтинг системаси орқали аниқланмоқда. Ўқитувчиларимиз белгиланган муддатда тест назорати ўтказадилар. Кафедрамизда тест усулини жорий қилиш мақсадида ўқув дастури туздик. Мазкур дастур асосида саволлар тузиб, уни амалда қўллаяпмиз. Ўзбек тили фанидан амалий машғулотлар бошланиши билан талабаларга тестлар тарқатилади. Қўйилган баллар йиғиндиси талабанинг билимини белгилайди. Бунинг оқибатида йигит-қизлар қисқа вақт ичида маълум бир фанни зўр бериб такрорлаб, имтиҳон топшириш ҳаракатида жон қуйдиришлари шарт эмас. Чунки ўқув йилининг бошидан муттасил ўтказиб келинаётган тест назоратлари уларнинг билимига ҳаққоний баҳо қўйиш имкониятини беради. Ўқитувчиларимиз тўрт ойлик тест назоратини умумий қилиб, ярим йиллик балларни қўйиб борадилар.

Айни пайтда институтимизда тест назорати бўйича факультет деканлари, кафедра мудирлари, мутахассисликлар бўйича дарс ўтувчи ўқитувчилардан иборат тест ҳайъати иш олиб бормоқда. Ҳар қайси талаба ўз баҳосидан норизо бўлса ҳайъат аъзоларига мурожаат қилиб, қайтадан назоратдан ўтказилиши ва баҳоси яхшиланиши мумкин. Агар улар рейтинг системаси бўйича 100 балл тўпласа аъло баҳо, 80 балл тўплаганда эса яхши баҳо оладилар. Курсдан курсга кўчиш учун энг камида 65 балл бўлиши керак.

Тест назоратининг яхши жиҳати шундаки, таниш-билиш орқали баҳо олишга чек қўйилади, билими бор талабагина яхши баҳоланади. Яна бир томони, ҳар бир топшириқ ўз вақтида бажариб борилади.

Мен мазкур институтда беш йилдан бери ўзбек тили ва адабиёти фанидан сабоқ бериб келяпман. Рус гуруҳларида таълим олаётган талабалар билан «Танишув», «Менинг иш куним», «Менинг шаҳрим» каби мавзуларда ташкил этилаётган суҳбатлар ўзининг яхши самарасини беряпти. Йигит-қизлар билмаган сўзларини ўрганиб олишяпти. Ўзбек тилини яхши ўргатишда лингафон хонаси, шунингдек ҳар бир мавзуга бағишлаб тайёрланаётган кўргазмали қуроллар, дидактик материаллар, турли хил суратларнинг тутган ўрни беқиёс бўлаётир.

Республикамиз ўз мустақиллигини қўлга киритиб, жаҳонга юз тутиб бораётган экан, олий таълимдаги янгиликларни жорий этиш катта аҳамиятга эгадир. Чунки Ватанимиз келажагини ёшларимиз белгилайди. Улар эса ҳар томонлама етук бўлиб камол топишлари зарур.

Нигора ҒУЛОМОВА,
Тошкент архитектура қурилиш институтининг ўқитувчиси.

МАҲАЛЛА ГУЗАРИ ОЧИЛДИ

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ «Марказ—1» даҳасида ташкил этилган 42-Абулқосим Фирдавсий маҳалласи гузарининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққан маҳалла оқсоқоли Ғафур Юсупов, Мирзо Улуғбек тумани маҳаллалар кенгашининг раиси Сайфулла Оқмирзаевлар дастурхон атрофига тўпланган маҳалла аҳли ва меҳмонларга яратилган қулайлик ҳақида кўп қаватли уйларда тузилаётган маҳаллаларнинг ўрни ҳақида гапиришди.

Шундан сўнг маросимга йиғилганлар бир пиёла чой устида қизғин суҳбат қуришди. Мирзо Улуғбек тумани маданият уйининг «Гулшан» халқ ашула ва рақс дастаси қатнашчилари ва «Камолот—91» кўригининг ғолиби Оролмирза Сафаровлар томонидан ижро этилган қўшиқлар даврага файз киритди.

Тантанада Мирзо Улуғбек тумани ҳокими Шавкат Мирзиёев иштирок этди.

Дилдора ОРИПОВА.

«ТУРОН» ДЕБ НОМЛАНДИ

ЮНУСОБОД туманидаги «Олой» бозори атрофидаги кўп қаватли уйлар бирлаштирилиб, «Турон» маҳалласи барпо этилди. Жамоа кўп йиллардан бери ушбу маҳаллада истиқомат қилаётган маросимларда доимо бош-қош бўлаётган фаоллардан бири Толип Боймуродовни оқсоқол этиб сайлашди.

Раъно ТОШМУҲАМЕДОВА.

БАҲОРДА ҚЎЗҒАЛУВЧИ ДАРД

⊙ **Атрофга сепини ёяётган баҳор ҳар бир инсон дилига ором олиб кирмоқда. Айниқса, бу ажиб паллада очилган гуллар кўзни қувонтиради. Аммо худди ана шу гўзал дамларда кимнингдир кўнгли ғаш бўлиб, саломатлигининг издан чиқишини биласизми? Ҳа, улар аллергия хасталигининг поллиноз турига чалинган кишилар. Ана шу мавсумий касалликнинг ўзига хос хусусиятлари ҳақида шаҳар аллергология марказининг 2-аллергология бўлими мудири Мунис Муҳсинов билан суҳбатлашдик.**

— Аллергия хасталиги эрамизнинг сўнгги асрларида пайдо бўлган дейишади, шу ростми?

— Бу хасталик қадим-қадимдан мавжуд бўлиб, уни ҳар хил номлар билан аташган. Масалан, унинг баҳорда ўсимликлар оламининг уйғониши билан пайдо бўладиган тури — поллинозни «баҳорги тумов» ёки «ўтов пайтидаги нафас қисиш» дейишган. Поллиноз инглизча «поллен» — ўсимлик чанги маъносини беради. Бу хасталик қадимда одамлар далаларга ўт ўримига чиқишганида пайдо бўлади. Аммо унинг келиб чиқиш сабаби ҳали номаълум эди. Ўн саккизинчи асрда бир инглиз олими поллиноз хасталигига чалинган. Бу дардининг келиб чиқиш сабабини тажрибада аниқлаш мақсадида у турли ўсимликлардан йиғиб, қишгача сақлаган. Айни қиш фаслида ўзи йиғган ўсимликларни ҳидлаши билан яна хасталик намоён бўлган. Демак, бу дард азалдан мавжуд, фақат эрамизнинг сўнгги асрларида унинг келиб чиқиш сабаблари аниқланган, десак тўғри бўлади.

— Поллиноз хасталигини асосан қайси ўсимликлар қўзғайди ва дард беморда қандай кечади?

— Поллиноз асосан ўсимликлар гулининг чангига тананинг сезгирлиги ошган кишиларда намоён бўлади. Бу дардни асосан маймунжон, эман, пиёз, шувоқ, ток, бетага, маккажўхори, шўра, ёнғоқ, момақаймоқ, тамаки, тут, ғўза каби бута ва дарахтларнинг гули чанглари келтириб чиқаради. Бу чанглар кишининг нафас олиш аъзоларига ўтириши билан дард қўзғалади. Кимдадир бадан, кўз қичий бошлайди, айримларда тумов пайдо бўлиб, бурундан сув келади. Аксиради, бурун битади, нафас йўллари қичийди, нафас сиқиши ҳам мумкин. Баъзиларнинг терисига қизил тошмалар тошади. Аллергик касалликларни қўзғовчи ана шу чанглар тиббиёт турида аллергенлар дейилади.

— Одамда ташқи таъсирга сезувчанликнинг ошиб кетиш сабаби нимада?

— Бунинг сабаблари турлича. Шулардан бири, яъни асосийси атроф-муҳитнинг ифлосланиши, урбанизация — кундалик турмушда техниканинг керагидан ортиқ тараққиётидир. Бунда асосан автомобиллардан чиқадиган заҳарли газлардан, завод ва фабрика чиқиндиларидан ҳавонинг булғаниши назарда тутилади. Хасталикни келтирувчи иккинчи сабаб бу асабийлашишдир. Баъзилар табиатан инжиқ бўлиб, ҳар нарсага аччиқланаверади. Айримлар эса ҳатто кун бўйи асаби таранг бўлиб юради. Бундай ҳолатда танада одатдаги рўй берадиган модда алмашиниш фаолияти бузилиб, ўзаро мутаносиблик йўқолади. Натижада танада биологик фаол моддалар (гистомин, адриналин, ацелхолин) ошиб кетади ва турли салбий ўзгаришлар юзага чиқади. Яна бир сабаб, кундалик турмушда, асосан қишлоқ хўжалигида, озиқ-овқат саноатида кимёвий моддаларнинг ниҳоятда кўп ишлатилиши ҳисобланади. Мен сизга айтсам, бу дард мавсумий бўлиши билан бирга жўғрофик фарқланиш хусусиятига ҳам эга. Ҳавоси тоза бўлган тоғли ҳудудларда аллергия билан деярли ҳеч ким оғримайди. Аммо Донецк каби кўмир қазиб чиқарадиган вилоятлар, айниқса, саноати юксак ривожланган Англияда бу дард чуқур илдиз отган. Чунки бу ерларда ишлаб чиқариш корхоналари шу қадар кўпки, улардан чиқаётган заҳарли газлар қурум ҳолатида муаллақ туради.

— Яна поллинозга қайтсак. Аллергия сурункали ва мавсумий хасталик бўлса, демак, бемор қачон ўзида дард бошланишини билади. Шундай экан, ниҳоятки у ўзида дард қўзғалишини хотиржамлик билан кутиб туришга маҳкум этилган бўлса.

— Поллинозга чалинган беморлар қиш пайтида бизнинг аллергология марказимизга келиб, лозим бўлган муолажаларни ўтказсалар, хасталик йил давомида енгил ўтади. Халқ табобатида шундай одат бор: шишган жойга намакоб босишади. Аллергенлар таъсирида айримларда нафас сиқади. Бунда нафас йўлларининг деворлари шишган бўлади. Шундай экан, аллергияси нафас сиқиши билан кечадиган беморлар ҳар сафар ўсимликлар уйғонишидан олдин бурунни икки фоизли намакобга чайиб турса, хасталик қўзғалмаслиги ёки қўзғалса ҳам енгил ўтиши мумкин. Аммо, минг афсуски, беморларнинг кўпчилиги дард авжига чиқиб кетгандагина бизга мурожаат қилишади. Бунинг ўзига хос сабаблари бор. Масалан, бир беморда аллергия илк бор тумов билан бошланди. У бизга эмас, қулоқ-бурун-томоқ шифокори ҳузурига боради. Агар баданида қичиш пайдо бўлса ёки тошма тошса тери хасталиги шифокорига, нафаси сиқа бошласа ўпка хасталиклари шифокорига мурожаат қилади. Бу оворагарчиликлар ичида дард танада мустаҳкам ўрнашишга улгуради. Мабодо, юқорида келтирилган хуружлар илк баҳор палласида бошландими, демак, бундай ҳолатда даволаниш учун аввало шифокор-аллерголог олдидан ўтиш керак.

— Аллергия бемордан соғ одамга юқиши мумкинми?

— Йўқ, аллергия юқумли эмас, аммо наслдан-наслга аллергик хасталикка чалиниш хусусияти ўтади. Агар ушбу хасталик отада мавжуд бўлса, болада 40 фоиз, агар онада хасталик мавжуд бўлса, болада 60 фоиз касалланиш хавфи бор. Борди-ю ота ҳам, она ҳам аллергия хасталигига чалинган бўлса, боланинг ҳам шу дардга йўлиқиши табиий ҳол.

— Бу касалликдан тамоман қутулиш мумкинми?

— Тажрибамизда беморнинг аллергиядан бутунлай фориғ бўлгани каби ҳолатлар кўп рўй берган. Улар бизга ўз вақтида мурожаат қилиб, аллергенлари аниқланиб, эмлаш ўтказилган беморлар эди. Аммо бу савол аллергия билан сурункали азият чекаётган беморлар хусусида берилганида унга фақат савол билан жавоб бериш мумкин: хўш, табиатнинг яшил оламини йўқ қилиш, ишлаб чиқариш корхоналарини бутунлай тугатиш мумкинми? Аҳвол шу даражада ўнгланмас бўлса, шифокорларнинг кимга кераги бор, деган савол ўз-ўзидан туғилади. Биз шифокорлар аллергиядан озор чекаётганлар дардини бутун мавсум давомида бирмунча енгил ўтишини таъминлаймиз ва шу билан бирга соғлом одамларни бу дарддан узоқроқ бўлишлари учун уларни огоҳлантириб турамиз. Аммо, барибир ҳамма нарса инсоннинг ўзига, табиат неъматларидан тўғри фойдаланиши, турмушни тўғри ташкил қилишига боғлиқ. Бинобарин, аллергиядан азият чекмасликнинг ягона йўли дардга чалинмасликдир.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ суҳбатлашди.

Хусусийлаштириш—давр тақозоси

ТАДБИРКОРЛАР ВА АМАЛИЙ ДОИРАЛАР ДИҚҚАТИГА!

АХБОРОТ

Давлат мулки қўмитасининг Тошкент шаҳри бўйича бошқармаси ва Тошкент шаҳар ҳокимлиги мулк қийматини баҳолаш ва уй-жойларни хусусийлаштириш бўйича дирекцияси 1994 йил 30 апрель куни Тошкент шаҳрида кўчмас мулк иншоотларини хусусийлаштириш очиқ ким ошди савдосини ўтказишларини эълон қиладилар

КИМ ОШДИ САВДОСИГА ҚУЙИДАГИ ИНШООТЛАР ҚЎЙИЛМОҚДА:

«ХАДРА» МЕҲМОНХОНАСИ

160 ўринли, Тошкент шаҳрининг Шайхонтоҳур туманидаги «Хадра» майдонида жойлашган.

Бино жойлашган ер майдони 400 квадрат метр. Бино алоҳида қурилган, тўққиз қаватли, каркас-панелли. Биринчи қаватда сартарошхона, қаҳвахона ишлаб турибди. Иншоот шаҳар марказида, Тошкент цирки ёнида, ёпиқ бозор, Бош универсал магазин, «Ганга» савдо маркази, метронинг Ғафур Ғулом бекати ёнида жойлашган.

Бошланғич нархи — 1.825,4 миллион сўм-купон.

* * *

ТУГАЛЛАНМАГАН ҚУРИЛИШ

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ШАЙХОНТОҲУР ТУМАНИ ЁПИҚ БОЗОРИДАГИ «ЧОЙХОНА» УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ БИНОЛАРИНИНГ ЧАП ҚИСМИ

Бино қурилиши 1991 йилда бошланган, эгаллаган ер майдони '1.140 квадрат метр. Бино икки қаватли, каркас-ғиштли. Умумий майдони 2.060 квадрат метр, шу жумладан фойдали майдони 665 квадрат метр. Иншоот қурилишининг 70 фоиз ишлари бажариб қўйилган.

Иншоот миллий услубда, қуббасимон, шарқий хусусиятлар ҳисобга олинган ҳолда қуриляпти.

Бошланғич нархи — 816,2 миллион сўм-купон.

* * *

ҚУРИЛИШИ ТУГАЛЛАНМАГАН

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ЮНУСОБОД ТУМАНИ СБ-5 УЙ-ЖОЙ МАВЗЕСИ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БИНОЛАРИДАГИ ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ ДЎКОНИ

Бино бир қаватли, алоҳида жойлашган, баланд пойдеворлик каркас-панелли. Иншоотнинг умумий майдони 1.313,4 квадрат метр. Иш майдони 1.070,7 квадрат метр. Иншоотда қурилиш ишларининг 69 фоизи бажарилган

Бошланғич нархи — 467,6 миллион сўм-купон.

* * *

ҚУРИЛИШИ ТУГАЛЛАНМАГАН

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АКМАЛ ИКРОМОВ ТУМАНИДАГИ «ИБН СИНО» УЙ-ЖОЙ МАВЗЕСИДАГИ ОЗИҚ-ОВҚАТ ДЎКОНИ

Бино икки қаватли, каркас-панелли. Савдо майдони 450 квадрат метр. Иншоотда қурилиш ишларининг 48 фоизи бажарилган. Иншоот замонавий услубда аҳолига савдо хизмати кўрсатишда барча қулайликлар кўзда тутилган ҳолда қуриляпти.

Бошланғич нархи — 566 миллион сўм-купон.

* * *

ҚУРИЛИШИ ТУГАЛЛАНМАГАН

ИККИТА ИККИ ҚАВАТЛИ ОЛТИ ХОНАЛИ ПАРДОЗЛАШ ИШЛАРИ БАЖАРИЛМАГАН КОТТЕЖ

Коттежлар қуйидаги манзилда жойлашган: Тошкент шаҳри, Акмал Икромов тумани, «Ўрикзор» мавзеси, 16 ва 17-сон. Бу иншоотлар Ҳалқа йўл ёнида жойлашган бўлиб, ҳар бирининг 600 квадрат ер майдони бор. Бир уйнинг умумий майдони 521 квадрат метр, шу жумладан, уй-жой майдони 321,6 квадрат метр. Ертўла майдони 230 квадрат метр. Коттежлар икки қаватли, ғиштдан қурилган. Иншоотларда қурилиш ишларининг 58 фоизи бажарилган.

Бошланғич нархи: — 16-сон коттежники — 233,4 миллион сўм-купон; 17-сон коттежники — 241,2 миллион сўм-купон.

* * *

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ҲАМЗА ТУМАНИ МУХТОР АШРАФИЙ КЎЧАСИДАГИ 40 КВАРТИРАЛИ БЕШ ҚАВАТЛИ 6-УЙНИНГ БЕШТА УЧ ХОНАЛИ ВА БЕШТА ТЎРТ ХОНАЛИ КВАРТИРАЛАРИ

Бино ТДСҚ—71А/77 панелли сериясидан.

Квартиралар турар жойнинг ўртасидаги кириш йўлкасида жойлашган. Квартираларнинг ички деворларига гулқоғозлар ёпиштирилган. Хоналардаги полларга линолеум тўшалган. Ваннахонасига метлах плиткалари ётқизилган. Ойнаванд ложияли. Яшаш хоналари, ошхона, ваннахона, санитария қисми алоҳида-алоҳида. Ошхонага газ плитаси ўрнатилган. Турар жой трамвай линияси ёнида, метронинг Чкалов бекатига яқин жойлашган.

Уч хонали квартиранинг умумий майдони 72,4 квадрат метр, тўрт хонали квартираники 88,2 квадрат метр. Уч хонали квартиранинг яшаш майдони 38,4 квадрат метр, тўрт хоналиники 51,7 квадрат метр.

Ҳар бир квартира алоҳида-алоҳида қуйидаги бошланғич нархларда сотилади:

УЧ ХОНАЛИ КВАРТИРАЛАР:

16-сон — биринчи қаватда жойлашган — 31,4 миллион сўм-купон.

18-сон — иккинчи қаватда жойлашган — 38 миллион сўм-купон.

20-сон — учинчи қаватда жойлашган — 36, 4 миллион сўм-купон.

22-сон — тўртинчи қаватда жойлашган — 31,4 миллион сўм-купон.

24-сон — бешинчи қаватда жойлашган, — 28,1 миллион сўм-купон.

ТЎРТ ХОНАЛИ КВАРТИРАЛАР:

17-сон — биринчи қаватда жойлашган — 38,3 миллион сўм-купон.

19-сон — иккинчи қаватда жойлашган — 46,3 миллион сўм-купон.

21-сон — учинчи қаватда жойлашган — 44,3 миллион сўм-купон.

23-сон — тўртинчи қаватда жойлашган — 38,3 миллион сўм-купон.

25-сон — бешинчи қаватда жойлашган — 34,3 миллион сўм-купон.

1. Ким ошди савдосида иштирок этиш учун ўз вақтида ариза, бошқа зарур ҳужжатларни тақдим этган, хусусийлаштирилаётган иншоот бошланғич нархининг ўн фоизи миқдорида белгиланган тартибда гаров пулини тўлаган юридик ва жисмоний шахслар иштирок эта оладилар.

2. Тўловни хоҳлаган шаклда амалга ошириш мумкин.

3. Ким ошди савдосида иштирок этиш учун аризалар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9 дан 18 гача қуйидаги манзилда қабул қилинади: **Тошкент шаҳри, Абдулла Қодирий кўчаси, 13-уй, 1-қават, ким ошди савдосини ўтказиш бўйича комиссия.**

Бу ерда сиз иншоотлар билан батафсил танишишингиз ва сизни қизиқтираётган барча масалалар бўйича маслаҳатлар олишингиз мумкин.

ТЕЛЕФОНЛАР: 44-53-77, 44-53-68.

Аризалар қабул қилишнинг сўнгги муддати — 1994 йил 28 апрель.

Иншоотларни хусусийлаштириш очиқ ким ошди савдоси 1994 йил 30 апрель куни соат 11 да ўтказилади.

КИМ ОШДИ САВДОСИ УТКАЗИЛАДИГАН ЖОЙ: Ўзбекистон шоҳ кўчаси, 98-уй, «Киночилар уйи».

** Ғалабанинг 50 йиллиги олдидан*

ФАРЗАНДЛАРИ АРДОҒИДА

У БИЛАН танишишимиз қизиқ бўлди. Мен вақт ўтиши билан сарғайиб, шахсий архивимда сақланаётган эски суратни унинг қўлига тутқаздим.

— Қаранг-чи, бу ерда сизга таниш одамлар бормикан? Суҳбатдошим суратга бироз тикилиб турди-ю, тасвирларни яхши англолмади шекилли, ўрнидан туриб кўзойнагини тақиб келди.

— Албатта, бор,— деди у узоқ ўйлаб ўтирмай чеҳраси бирдан ёришиб.—Бу ерда мен, устозим Анвар ака, ўша вақтлар дорихонада бирга ишлашган ҳамкасбларимиздан Асолат Исломбекова, Вера Ивановна, Раҳмонов ва бошқалар.

— Раҳмоновнинг исми қандай эди?

— Тилимнинг учида турибди, ҳаҳ нима эди-я? Орадан анча вақт ўтди, унутибман, узр. Паст бўйли чуваккина киши эди. Биз у билан кўп ишламадик. Лекин иссиқ чеҳраси ҳали ҳам кўз олдимда турибди. Худди сизга ўхшаган оппоққина, қирғийбурун одам эди.

— Уни кейин сиз ҳеч қаерда кўрмаганмисиз?

— Бир-икки марта бизнинг эски маҳалламиз «Мерганча»да кўрган эдим шекилли. Шу ердаги қариндош-уруғларининг бирор тўйими ёки маъракасида бўлса керак-да.

— Қайси қариндош-уруғларини назарда тутаяпсиз?

— «Мерганча»да Порсохон Шамсиев деган машҳур тилшунос олим, Назрулла Мухторов, Каримуллахон Султонхўжаев деган таниқли шифокор, доришунослар туришарди. Ўшаларникида бўлса керак.

— Ҳа, мен ҳам сизни илк бор урушдан кейин ўша атрофда кўрган эканман. Кейинчалик Бешёғочдаги 10-дорихонада учратганман. Исмингиз Борис ака эди-а?

— Ҳа, ишхонамдагилар мени суюб шундай деб аташарди. Сиз буни қаердан биласиз?

— Биринчидан, «Мерганча» маҳалласидаги ўша сиз айтган одамлар бизнинг яқин қариндошларимиз бўлишган, — дедим мен суҳбатдошимни ҳижолатдан қутқариш мақсадида масалага аниқлик киритиб.— Иккинчидан, дорихонада сиз билан қисқа вақт бирга ишлаган ўша Раҳмонов менинг отам бўладилар.

— Кечирасиз, исмлари ким эди?

— Абдурафиқ қори ака.

— Ҳа-ҳа, тўғри! Айтдиму, тилимнинг учида турибди, ундан кейин аллақаерлари сизга бироз ўхшаб кетарди деб. Ўзим ҳам сизни кўришим биланоқ юрагим негадир «жиз» этган эди-я!

Биз қайтадан кўришиб, ўтган таниш биродарларимизни бирма-бир эслаб чиқдик.

Болалик тасаввуримда суҳбатдошим Болтабой Исамуҳамедовни яхши эслаб қолганман. Урушдан сўнгги йилларда хипчадан келган кўкси орден ва медалларга тўла бу одамни бир неча бор Бешёғочдаги дорихонада кўрганман. Кейин биз оиламиз билан Оҳангаронга кўчиб кетган эдик. Мана, ўшанга ҳам 45 йилдан ошибди. Бу орада қанча сувлар оқиб ўтди. Болтабой ака 1943 йили Тошкентдаги Охунбобоев номли тиббиёт билим юртининг доришунослик бўлимини тугатиши биланоқ кўнгиллилар қатори Ватан ҳимоясига кетди. У дастлаб Киевдаги тўпчилар билим юртида беш ой ўқиб, танкка қарши қурол ишлатиш бўйича мутахассисликни эгаллаб, лейтенант унвонини олди. Кейин 1942 йилнинг сентябрида Сталинград фронтидаги 8-қирувчи батальон таркибида взвод командири бўлиб жанговар синовдан ўтди.

Маълумки жанговар вазиятда тўпчилар пиёда ва механизациялашган техник қўшинлардан анча олдинда бўлиб, уларнинг бемалол ҳаракат қилишлари учун зарур шарт-шароитлар яратишарди. Асосий вазифалари эса ҳужум пайтида душман танкларини яқинга йўлатмаслик, уларни қандай қилиб бўлса-да мажақлаб, ишдан чиқариш.

— Биз 1942 йилнинг декабрь ойларида Сталинград мудофаасида турардиқ. — дея уруш воқеаларини эслади Болтабой ака, — қаҳратон қиш, қалин қор ёққан. Туфласанг ерга тушгунча музлаб қолади. Душман билан ўртамизда катта жарлик бор эди. Орамиздаги масофа бор-йўғи 700—800 метр. Орқамизда Волга дарёси. Сувнинг музлашини пойлаб узун-узун лангар чўплар ёрдамида аранг пистирмамизга ўтиб олиб, жарнинг нариги бетидаги душманни кузатардик. Душман қамалда, ейишга озиқ-овқат йўқ. Дам-бадам ёрдам сўраб осмонга қизил, кўк ракета отади. Озиқ-овқат келтираётган осмондаги самолётларни чалғитиш мақсадида атайин улар қандай ракета отса, биз ҳам шуни қайтарамиз...

Қаттиқ ҳужумдан кейин душман турган жойни ҳам эгалладик. Қарасак, у ерда немисларнинг ҳарбий-дала госпитали жойлашган экан. Шу жангдаги кўрсатган хизматларим учун Қизил Юлдуз ордени билан тақдирландим. Кейин биз Курск ёйидаги ҳаёт-мамот жангида қатнашдик. Бу ерда ҳам ҳар икки томондан жуда катта кучлар тўпланиб, ўртага танклар — «Тигр»лар тушди. Улар худди қўчқор уришгандек икки томондан бир-бирига ҳамла қилиб, қасур-қусур олишарди. Ҳаммаёқ тўс-тўполон: шовқин-сурон, чанг-тўзон, олов, қип-қизил жаҳаннам... Биз 72 миллиметрли тўпимизнинг оғзини душман танкларига тўғрилаб турганимизда бирдан олдимизга бомба тушиб, қаттиқ портлади. Унинг кучли зарбидан орқамдаги ҳандаққа ағдарилиб тушдим. Қаттиқ жароҳат олиб шикастланган эканман, бир ойдан ортиқ Борисо — Глебовскийдаги ҳарбий дала госпиталида даволандим. Бу жангдаги хизматларим II даражали Ватан уруши ордени билан тақдирланди...

Кейинчалик жасур жангчи Болтабой Исамуҳамедов то уруш тугагунча Бош қўмондон ихтиёридаги захира қисмларида бўлиб 2, 3, 4-Карелия фронтларидаги 7-тўпчилар дивизиясининг 25-бригадаси, 124-гаубицали тўпчилар полки дивизионининг разведка бўлинмасига бошчилик қилди. Венгрия, Руминия, Булғория, Чехословакияни озод қилишда иштирок этди. Ғалабани Чехословакияда кутиб олган Болтабой Исамуҳамедов намунали хизмат эвазига имтиёзли йўлланма билан дам олиш учун Австриянинг Дева шаҳрига юборилди... 1946 йилнинг январида жангларда чиниқиб, ҳаётий тажриба орттириб, Тошкентга қайтган Болтабой Исамуҳамедов ўз касби бўйича 10-дорихонада ишлай бошлади. Билим олишга интилиш Болтабойни Тошкент доришунослик институти сари етаклади. Кундузи ўқиш, кечқурун иш билан банд бўлган Болтабой Исамуҳамедов 1952 йили институтни муваффақиятли тугатиб, дорихоналар тузилмасида мустақил ишлай бошлади. У узоқ йиллар марказий дорихоналар омбори мудири, Ўзбекистон Республикаси дорихоналар бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари лавозимларида фаолият кўрсатиб, халққа тиббий кўмак бериш сифати ва маданиятини ошириш, дорихоналар ишини замонавий талаблар асосида янада такомиллаштиришга катта ҳиссаси эвазига эл-юрт иззат-ҳурмати. «Шавкатли меҳнати учун» медали, «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган доришунос», «Соғлиқни сақлаш аълочиси» фахрий унвонларига сазовор бўлди.

Ҳозирги кунда уруш ва меҳнат фахрийси, Қизил Юлдуз, 2 та Ватан уруши орденлари, кўплаб медаллар нишондори Болтабой Исамуҳамедов рафиқаси Умрихон ая билан бири-биридан ширин, халқ ишига ҳозиру нозир ажойиб ўғил-қизлари, 20 га яқин невaралари ардоғида кексалик гаштини сурмоқда.

Искандар РАҲМОН,
Қуролли Кучлар фахрийси, Соғлиқни сақлаш аълочиси, истеъфодаги тиббий хизмат подполковниги.

** «02» хабар беради*

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

1994 йилнинг 20—26 март кунлари Тошкент шаҳрида 298 та ҳуқуқбузарлик ва жиноятлар содир этилиб, ҳафта давомида улардан 259 таси фош этилди.

⊙ 20 март куни соат кундузги 2 ларда икки номаълум кимса Жанубий вокзал олдида Сурхондарё вилоятидан шаҳримизга илм олиш учун келган талабани қўрқитиш йўли билан унинг 168 минг сўм-купонини ва 2 та сумкасини олиб қўйганлиги ҳақида Яккасарой тумани ички ишлар бўлимига хабар қилинди. Яккасарой тумани ички ишлар бўлими ходимларининг саъй-ҳаракатлари билан Андижон шаҳридан келган К. исмли фуқаро қўлга олиниб, тортиб олинган пул ва сумкалар ўз эгасига қайтариб берилди.

⊙ 21 март куни соат 10 ларда шаҳримизнинг Олой бозорида ўзини милиция ходими деб таништириб юрган кимса С. исмли аёлдан 80 АҚШ доллари, 35 минг Россия рубли ва 300 минг сўм-купонни олиб энди жуфтакни ростлай деб турганида тартиб посбонлари томонидан қўлга олинди. Дастлабки тергов маълумотларига кўра талончи ҳеч қаерда ишламай юрган бухоролик такасалтанг Т. бўлиб чиқди.

⊙ 22 март куни соат 17 дан 30 дақиқа ўтганида Абдуллаева кўчасида жойлашган «Нилуфар» қаҳвахонаси олдида номаълум кимса шаҳримиздаги ҳунар-техника билим юртларидан бирининг талабаси қўлидаги узукни яхшиликча ўзи ечиб беришини, акс ҳолда куч ишлатиб олишини айтган ҳолда зўрлик билан тортиб олди. Тезкорлик билан кўрилган тадбир натижасида жиноятчи — шаҳримиздаги кар ва соқовлар мактабининг этикдўзи ушланди. У олиб қўйган узук ўз эгасига қайтарилди.

⊙ Шу куни соат 9 дан 25 дақиқа ўтганида уч номаълум кимса Чилонзор даҳасининг 22-мавзесида жойлашган 17-дўкон қоровулини дўппослаб, магазин эшиги қулфини бузиб, ичкаридан 1270 қути «Вест» сигаретасини ҳамда 100 шиша рус арақларини олиб, қочишга улгурадилар. «Бузоқнинг югургани сомонхонагача» деганларидек улар Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг тезкор жиноят-қидирув ходимлари томонидан шу кунiёқ ашёвий далиллар билан қўлга олиндилар.

⊙ 18 март куни шаҳримизнинг тижорат дўконларидан бири «Нозир»га номаълум кишилар кириб, дўкон ичидаги 2 миллион сўм-купонлик товарларни олиб кетишгани ҳақида милиция навбатчилик қисмига ариза тушган эди. Зудлик билан амалга оширилган чора-тадбирлар натижасида ўғрилар қўлга олинди. Маълум бўлишича, ўғрилар шаҳримиздаги 118-мактаб ўқувчилари бўлиб, гум қилинган моллар дўконлар томонидан тижорат дўконига қарашли эканлиги гувоҳлар иштирокида аниқланди.

⊙ 20 март куни тунда номаълум киши томонидан 6-механизациялаштирилган бошқарма ҳовлисидан шу бошқармага қарашли ГАЗ—2410 автомобили олиб қочганлиги ҳақида хабар келган эди.

Милиция ходимларининг изланишлари натижасида ўғирланган ГАЗ—2410 автомобили Қурувчилар кўчасида автомобиль ичига ўрнатилган радиоприёмниксиз топилди. Шу ердаги ҳудуд нозирининг саъй-ҳаракатлари туфайли автомобиль ва унинг ичидаги радиоприёмник ўғриси ушланди. Қизиғи шундаки, ўғри юқоридаги бошқарманинг қоровули бўлиб чиқди.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг матбуот шўъбаси.

** Суратли ахборот*

БЕКТЕМИРЛИКЛАР МДҲДА УЧИНЧИ

БЕКТЕМИР туман халқ таълими бўлимига қарашли 24-болалар ва ўсмирлар спорт мактаби футболчилари 1980 йилда туғилган спортчилар ўртасида ўтказиб келинаётган шаҳар биринчилигида ўн йилдирки голибликни қўлдан бермай келаётирлар. Шунинг учун ҳам Москвада Ҳамдўстлик мамлакатлари футбол жамоалари ўртасида уюштирилган турнирга бектемирликларнинг сафарбар этилгани ҳеч кимни ажаблантирмади. Улар ўзларига билдирилган ишончни оқлаб собиқ Иттифоқнинг турли шаҳарларидан келган ўн бир жамоа ўртасида фахрли учинчи ўринни эгалладилар.

Куни кеча туман ҳокимлигида шу ғалабага бағишланган учрашув бўлиб ўтди. Унда Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосари, «Пахтакор» футбол клуби президенти Ш. Жалилов, Бектемир тумани ҳокими Ш. Ҳикматов, Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири ўринбосари, шаҳар халқ таълими бош бошқармаси бошлиғи Ҳ. Йўлдошев, «Пахтакор» жамоасининг етакчи футболчилари иштирок этдилар. Ёш футболчиларга туман футбол федерацияси, «Тараққиёт» тижорат маркази, «Худо хоҳласа» фирмаларининг совғалари топширилди.

Усмон УСМОНОВ.

СУРАТДА: футболчилар учрашув пайтида.

Муаллиф сурати.

Бош муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

МУАССИС: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 10.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет. Қоғоз бичими А — 2. Нашр кўрсаткичи 64690.

Босмага бериш вақти 11.30 Босмага берилди 11.30.

«ШАРҚ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Буюртма Г—846 15196 нусхада.

1 2 3 4 5 6